

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU15

Skatteförfarande och folkbokföring

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24 som rör frågor om skatteförfarande och folkbokföring. Motionerna innehåller förslag till tillkännagivanden om bl.a. synliga skatter och avgifter, F-skatt och näringsverksamhet, skatte- och avgiftskontroll, personalliggare och kassaregister, folkbokföring samt skyddade personuppgifter.

I betänkandet finns 22 reservationer (S, SD, V, C, MP).

Behandlade förslag

Cirka 90 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Synliga skatter och avgifter	8
Deklaration m.m.	10
Förseningsavgifter	12
Skatteavtal m.m.	15
F-skatt och näringsverksamhet	18
F-skatt för underentreprenörer.....	21
Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.	22
Delningsekonomin.....	29
Skatte- och avgiftskontroll m.m.	31
Personalliggare	37
Certifierade kassaregister	39
Folkbokföring m.m.....	42
Skyddade personuppgifter	49
Folkbokföring av barn på två adresser.....	55
Reservationer	57
1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD)	57
2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (C).....	58
3. Deklaration m.m., punkt 2 (SD)	59
4. Deklaration m.m., punkt 2 (C).....	59
5. Skatteavtal m.m., punkt 4 (SD)	61
6. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (S, MP).....	62
7. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (V).....	63
8. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (C).....	65
9. F-skatt för underentreprenörer, punkt 6 (V, MP).....	65
10. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 7 (SD).....	66
11. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 7 (C)	67
12. Delningsekonomin, punkt 8 (SD)	68
13. Skatte- och avgiftskontroll m.m., punkt 9 (S, MP)	69
14. Personalliggare, punkt 10 (SD).....	71
15. Personalliggare, punkt 10 (V).....	72
16. Personalliggare, punkt 10 (C)	73
17. Certifierade kassaregister, punkt 11 (SD).....	74
18. Folkbokföring m.m., punkt 12 (SD)	75
19. Folkbokföring m.m., punkt 12 (V, MP).....	76
20. Skyddade personuppgifter, punkt 13 (SD)	78
21. Skyddade personuppgifter, punkt 13 (C, MP)	79
22. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 14 (C, MP).....	80
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	82
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	82

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Synliga skatter och avgifter

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:229 av Hans Eklind och Yusuf Aydin (båda KD),

2023/24:644 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:747 av Jan Ericson (M),

2023/24:1125 av Helena Storckenfeldt och Lars Püss (båda M),

2023/24:1411 av Josefin Malmqvist (M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:1412 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1,

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 13,

2023/24:2110 av Jesper Skalberg Karlsson och Anna af Sillén (båda M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:2271 av Carl Nordblom (M),

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 3 och

2023/24:2527 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

2. Deklaration m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:193 av Magnus Jacobsson (KD),

2023/24:827 av Rickard Nordin (C),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 9,

2023/24:2201 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:2239 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3.

Reservation 3 (SD)

Reservation 4 (C)

3. Förseningsavgifter

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1995 av Magnus Manhammar (S) och

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 4.

4. Skatteavtal m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:934 av Linus Lakso m.fl. (MP),

2023/24:1315 av Fredrik Olovsson (S),

2023/24:1323 av Fredrik Olovsson (S) och
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 14.

Reservation 5 (SD)

5. F-skatt och näringsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:78 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 3,
2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,
2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S),
2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M),
2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 1 och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 11.

Reservation 6 (S, MP)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (C)

6. F-skatt för underentreprenörer

Riksdagen avslår motion

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 8.

Reservation 9 (V, MP)

7. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 5 och 7 samt
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 7 och 10.

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (C)

8. Delningsekonomin

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7 samt
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 10.

Reservation 12 (SD)

9. Skatte- och avgiftskontroll m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:110 av Margareta Cederfelt (M),
2023/24:554 av Sten Bergheden (M),
2023/24:1628 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,
2023/24:1822 av Anne-Li Sjölund (C),
2023/24:2057 av Anna Wallentheim m.fl. (S),
2023/24:2199 av Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M) yrkande
1 och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.

*Reservation 13 (S, MP)***10. Personalliggare**

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 16,

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del,

2023/24:602 av Sten Bergheden (M),

2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C) yrkande 9,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 4.

Reservation 14 (SD)

Reservation 15 (V)

Reservation 16 (C)

11. Certifierade kassaregister

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7,

2023/24:443 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 16,

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 4 i denna del och 12 samt

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 5 och 6.

Reservation 17 (SD)

12. Folkbokföring m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:385 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 11,

2023/24:623 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:955 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1,

2023/24:986 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 26,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 3, 4 och 8,

2023/24:1837 av Ann-Christine Frohm Utterstedt (SD) och

2023/24:2691 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 32.

Reservation 18 (SD)

Reservation 19 (V, MP)

13. Skyddade personuppgifter

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:651 av Kadir Kasirga (S),

2023/24:837 av Mikael Larsson (C),

2023/24:1396 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3 och 6,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:1678 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 7,

2023/24:2389 av Kjell-Arne Ottosson (KD),
2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 32,
2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkandena 10 och 41,
2023/24:2532 av Markus Wiechel (SD) och
2023/24:2588 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 3.

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (C, MP)

14. Folkbokföring av barn på två adresser

Riksdagen avslår motion

2023/24:2481 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17.

Reservation 22 (C, MP)

Stockholm den 14 mars 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Boriana Åberg (M), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Patrik Karlson (L) och Peder Björk (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 87 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24. Motionsyrkandena handlar bl.a. om synliga skatter och avgifter, F-skatt och näringsverksamhet, skatte- och avgiftskontroll, personalliggare och kassaregister, folkbokföring samt skyddade personuppgifter. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilagan.

Utskottets överväganden

Synliga skatter och avgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om olika sätt att synliggöra skatter och avgifter.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen borde verka för att öka skattetransparensen på lönebesked, slutskattebesked och konsumentkvitton. Samma förslag finns också i kommittémotion 2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 13.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att den allmänna löneavgiften bör separeras från arbetsgivaravgiften och definieras som en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter företagen betalar.

I motion 2023/24:2527 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4 föreslås tillkännagivanden om att tydligare redovisa mervärdesskatt för konsumenter, redovisa socialavgifter i arbetstagares inkomstdeklaration, redovisa socialavgifter på lönebesked och utreda möjligheter att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetald skatt fördelats på olika utgiftsområden.

I motion 2023/24:644 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur det kan förtydligas vilka skatter, vilken moms och vilka avgifter som betalas på lön och köpta varor. I motion 2023/24:747 av Jan Ericson (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga möjligheten att redovisa arbetsgivaravgifter på lönespecifikationer och slutskattsedel. I motion 2023/24:1125 av Helena Storckenfeldt och Lars Püss (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga behovet av ändringar i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, om att arbetsgivardeklarationen för varje betalningsmottagare även ska innehålla uppgift om arbetsgivaravgiftens belopp. I motion 2023/24:1411 av Josefin Malmqvist (M) yrkandena 1 och 2 föreslås tillkännagivanden om att överväga om det ska framgå tydligt av deklarationen vad skattepengarna gått till och om att överväga om det ska framgå tydligt av deklarationen vilka totala skatter som betalats, inklusive arbetsgivaravgift och schablon för konsumtions skatter. I motion 2023/24:1412 av Marie-Louise Hänel Sandström (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur osynliga skatter kan synliggöras. I motion 2023/24:2110 av Jesper Skalberg Karlsson och Anna af Sillén (båda M)

yrkandena 1 och 2 föreslås tillkännagivanden om att överväga att ge Skatteverket i uppdrag att stärka informationen om jobbskatteavdragens positiva effekter och om att överväga att ge Skatteverket i uppdrag att stärka informationen om arbetsgivaravgiftens storlek för löntagare. I motion 2023/24:2271 av Carl Nordblom (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att göra det obligatoriskt för alla arbetsgivare att specificera arbetsgivaravgiften på lönespecifikationerna för alla anställda.

I motion 2023/24:229 av Hans Eklind och Yusuf Aydin (båda KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda och presentera den faktiska lönen, lön plus löneskatter, för statsförvaltningens anställda på lönebeskedet.

Pågående arbete

Den 21 februari 2024 gav regeringen en utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en skyldighet för myndigheter under regeringen att i samband med löneutbetalningar redovisa inbetalda socialavgifter. Utredaren ska lämna förslag som innebär att en sådan skyldighet införs. Utredningen ska göras internt inom Finansdepartementet, genom en s.k. bokstavsutredning. Uppdraget kommer att slutredovisas senast den 24 juni 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om synliggörande av skatter behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att reglerna om arbetsgivardeklaration på individnivå som infördes 2018 innebär att arbetsgivare månadsvis ska redovisa hur mycket lön och skatteavdrag som har betalats till varje anställd. Utskottet konstaterar vidare att uppgifter om lön och skatteavdrag kan anställda kan ta del av under ”Mina sidor” på skatteverket.se. Det har således blivit enklare för den anställde att ta del av uppgifter om lön och skatteavdrag än tidigare när arbetsgivaren betalade in skatteavdrag och arbetsgivaravgifter som en klumpsumma där ingen krona var kopplad till en specifik anställd. När det gäller att ge anställda relevant information om såväl skatter som löneavgifter finns det inget som hindrar arbetsgivare från att lämna denna information i t.ex. lönebesked.

Utskottet ser positivt på att regeringen har gett en utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en skyldighet för myndigheter under regeringen att i samband med löneutbetalningar redovisa inbetalda socialavgifter.

Även om utskottet anser att det är värdefullt om skatteuttaget kan göras synligt för den enskilda arbetstagaren är det viktigt att inte öka företags och

myndigheters administrativa börda. Därför är utskottet inte berett att tillstyrka att arbetsgivare och företag ska ha en lagstadgad skyldighet att lämna denna information till sina anställda eller kunder.

Utskottet avstyrker motionerna.

Deklaration m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en förenklad digital deklARATION för företag, olika förenklingar av bestämmelserna om bokföring i samband med deklARATION, handläggningstid vid bouppteckning och snabbare digitaliserade skattebeslut i samband med bilförmån.

Jämför reservation 3 (SD) och 4 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör fortsätta arbetet med förenklad digital deklARATION för företag.

I motion 2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3 föreslås tillkännagivanden om bokföringshjälp till småföretagare, en förenklad deklARATIONsprocess för småföretagare och en översyn av möjligheten till en bokföringstjänst kopplad direkt till Skatteverket.

I motion till riksdagen 2023/24:2201 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att sätta upp riktlinjer för hur lång handläggningstid Skatteverket får ha för en normal bouppteckning och tillkännager detta för regeringen. I motion 2023/24:2239 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att göra en frivillig extra skatteinbetalning.

I motion 2023/24:827 av Rickard Nordin (C) föreslås ett tillkännagivande om snabba digitaliserade skattebeslut för fordon utan karenstider. Den som vill ställa på och av sitt fordon för att inte behöva få fordonsskatt i onödan har exempelvis flera dagars karens för det hela. Det är ett stort problem, inte minst i fråga om husbilar, som inte används hela året. Ett liknande problem finns med förmånsbeskattningen av fordon. Beskattningen utgår alltid från hela kalendermånader, oavsett när bilen hämtas ut. Det gör att trycket på fordonsförsäljarna blir orimligt högt i början av varje månad när de som ska ha fordonen självklart vill hämta ut dem för att slippa behöva skatta fullt för enbart en del av månaden. Efter att förmånsreglerna uppdaterats till att i högre grad vara likvärdiga med privat ägande är det också rimligt att dessa regler uppdateras.

I motion 2023/24:193 av Magnus Jacobsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att korta handläggningstiderna vid bouppteckning.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om förenklad digital deklARATION behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att goda villkor för företagande är centralt för ekonomisk tillväxt. Regelbördan och de administrativa kostnaderna behöver minska för företag. Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2024 redovisade att användningen av digitala tjänster hos Skatteverket fortsatte att öka 2022. 1 miljon fler privatpersoner tog emot inkomstdeklarationen via digitala brevlådor och totalt deklarerade drygt 92 procent digitalt.

Utskottet anser att det är viktigt att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen medför. Utskottet konstaterar att regeringen i skrivelsen 2023/24:7 Riksrevisionens rapport om digitala tjänster till privatpersoner till riksdagen uppger att det är viktigt att förbättra de rättsliga förutsättningarna för att till fullo nyttja digitaliseringens möjligheter. Bland annat uppger regeringen att det i många fall finns behov av att ompröva ett flertal rättsliga frågeställningar för att passa nu gällande förutsättningar. Vidare påverkas området digitala tjänster också i stor utsträckning av EU-rätten. Regeringen arbetar också aktivt med att förbättra förutsättningarna för informationsutbyte mellan myndigheter, vilket är en förutsättning för en fortsatt utveckling av mer individanpassade digitala tjänster.

Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete och avstyrker därför motionerna 2023/24:827 (C) och 2023/24:1655 (SD) yrkande 9.

Den 21 december 2023 meddelade regeringen att den storsatsar på förenklingar för företag och kommer att ge ett trettiotal myndigheter bl.a. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten, i uppdrag att förenkla för företagen, antingen i myndigheternas regleringsbrev för 2024 eller som ett återrapporteringskrav. Regeringen vill på så sätt minska regelbördan och de administrativa kostnaderna för företag. Den 22 januari 2024 remitterade regeringen promemorian Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut i vilken det föreslås höjningar av vissa beloppsgränser vid beskattningen av enskilda näringsidkare som upprättar förenklade årsbokslut. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete och avstyrker därför motion 2023/24:2525 (SD) yrkandena 1–3.

Utskottet konstaterar att det redan finns en möjlighet att göra en extra inbetalning till skattekontot och avstyrker motion 2023/24:2239 (M).

Vidare konstaterade regeringen i budgetpropositionen för 2024 att resultatet av Skatteverkets hantering av bouppteckningsärenden under 2022 inte var tillfredsställande, och regeringen följer de åtgärder som vidtas för att förbättra resultatet. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete med detta arbete utan avstyrker motionerna och 2023/24:193 (KD) och 2023/24:2201 (M).

Förseningsavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i regelverket för Skatteverkets förseningsavgifter.

Motionerna

I motion 2023/24:1995 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om att studera förutsättningarna för att införa liknande begränsningar för påminnelseavgifter för statliga myndigheter som de som gäller för företag. I lagen (1981:739) om ersättning för inkassokostnader m.m. regleras hur avgifter för indrivning av skulder ska fördelas. Man har rätt att ta ut en påminnelseavgift. För den första påminnelsen får denna avgift inte överstiga 60 kronor. Det är en rimlig begränsning som ger ett skydd mot att man ska behöva betala ockerräntor för en försenad betalning. Denna lagstiftning gäller dock inte statliga myndigheter som är fria att ta ut betydligt större avgifter.

I motion 2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att företagare som lämnat felaktiga eller försenade uppgifter enbart ska beläggas med en administrativ avgift om felet begåtts uppsåtligt eller för egen vinnings skull.

Bakgrund och gällande rätt

Skatteverkets förseningsavgift i fråga om inkomstdeklaration

Om deklarationen lämnas in efter ordinarie deklarationsdatum eller, om man fått anstånd, efter anståndsdatum, kan man få betala 1 250 kronor i förseningsavgift. Om deklarationen inte har lämnats in inom tre månader från ordinarie deklarationsdatum, tas ytterligare 1 250 kronor ut i förseningsavgift. Om deklarationen inte lämnats in efter fem månader, eller längre, får man betala ännu en förseningsavgift på 1 250 kronor.

Det innebär att man totalt kan få betala 3 750 kronor i förseningsavgifter.

För den som är bosatt utomlands tas det inte ut någon förseningsavgift om deklarationen har lämnats in senast den 31 maj 2023.

Den som är 65 år eller äldre (man ska ha fyllt 65 år under 2022), betalar ingen förseningsavgift även om deklarationen lämnas sent. Man behöver inte heller ansöka om anstånd med att lämna deklarationen.

Detta gäller dock inte om man

- arbetar heltid som anställd
- bedriver aktiv näringsverksamhet
- handlar med värdepapper i väldigt stor utsträckning.

I dessa fall gäller samma regler om anstånd och förseningsavgift som för personer under 65 år.

Om man har fått ett föreläggande från Skatteverket om att underteckna sin inkomstdeklaration (som man har lämnat in i tid) och inte gjort det inom den tid som anges i föreläggandet, kan förseningsavgiften vara högst 1 250 kronor.

Man kan helt eller delvis befrias från förseningsavgift om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp, t.ex. om förseningen har berott på ålder, hälsa eller liknande förhållanden.

Skatteverkets förseningsavgift i fråga om tillägsskattedeklaration

I samband med införandet av tillägsskatt för företag i stora koncerner beslutades om att införa en förseningsavgift om 25 000 kronor som sanktion om en tillägsskattedeklaration inte lämnas in i tid. Den uppgiftsskyldige ska inte anses ha lämnat en tillägsskattedeklaration, om uppgifterna i deklarationen är så bristfälliga att de uppenbarligen inte kan läggas till grund för beskattningen. Om den som är skyldig att lämna en tillägsskatterapport eller tillägsskattedeklaration inte har gjort det inom tre månader från den tidpunkt då skyldigheten enligt lagen skulle ha fullgjorts, ska enligt förslaget en andra förseningsavgift tas ut. Om skyldigheten inte har fullgjorts efter ytterligare två månader, ska en tredje förseningsavgift tas ut.

Om grunden för att ta ut en förseningsavgift är att den som har lämnat tillägsskattedeklarationen inte har undertecknat uppgifterna, ska Skatteverket först förelägga den uppgiftsskyldige att göra det. En förseningsavgift ska tas ut bara om föreläggandet inte följs. Avgiften ska även i detta fall uppgå till 25 000 kronor. Om en koncernenhet har anmält att en annan enhet lämnar tillägsskatterapporten, ska en förseningsavgift tas ut först om Skatteverket inte har tagit emot en tillägsskatterapport inom två år från beskattningsårets utgång. En andra förseningsavgift ska då tas ut först om Skatteverket inte har tagit emot en tillägsskatterapport inom 27 månader från beskattningsårets utgång. Om Skatteverket inte har tagit emot någon tillägsskatterapport inom 29 månader från beskattningsårets utgång ska en tredje förseningsavgift tas ut.

Skatteverkets rapportavgift i fråga om tillägsskatterapport

I samband med införandet av tillägsskatt för företag i stora koncerner beslutades om att införa en ny särskild avgift i form av en rapportavgift. Avgiften ska tas ut av den som lämnar en tillägsskatterapport om det klart

framgår att felaktiga uppgifter har lämnats i rapporten eller att uppgifter som skulle ha lämnats har utelämnats. En avgift får dock tas ut endast om bristerna är allvarliga. Vid bedömningen av om brister är allvarliga ska det särskilt beaktas om de har orsakat att skatt inte påförts trots att det fanns grund för det, påtagligt ökat risken för att skatt skulle undandras eller förhindrat eller allvarligt försvårat skattekontrollen. Möjligheten och förutsättningarna att ta ut en rapportavgift gäller även vid komplettering eller rättelse av en tilläggs-skatte-rapport. Rapportavgiften ska inte tas ut om den som lämnar en tilläggs-skatte-rapport har rättat bristerna på eget initiativ. En rapportavgift ska uppgå till lägst 250 000 kronor och högst 5 miljoner kronor.

Rapportavgiften får dock överstiga 5 miljoner kronor om den felaktighet eller passivitet som ligger till grund för rapportavgiften hade kunnat utgöra grund för skattetillägg eller motsvarande sanktion i en annan stat eller jurisdiktion. Rapportavgiften ska då bestämmas med beaktande av dels det belopp som hade tagits ut som skattetillägg om enheten hade hört hemma i Sverige, dels ett tilläggsbelopp som motiveras av övriga brister. Ett tilläggsbelopp som motiveras av övriga brister ska bestämmas till lägst 250 000 kronor och högst 5 miljoner kronor. När avgiftens storlek beslutas ska särskild hänsyn tas till arten och omfattningen av bristerna, risken för skatteundandragande och om den som lämnat rapporten eller en annan koncernhet som bidragit med uppgifter uppsåtligen lämnat felaktiga uppgifter eller låtit bli att lämna uppgifter som skulle ha lämnats eller om koncernheten varit grovt vårdslös vid uppgiftslämnandet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om förseningsavgifter behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att förseningsavgifter är proportionerliga och ändamålsenliga. Det är också viktigt att avgiften är ett effektivt påtryckningsmedel för att förmå individer och företag att lämna deklaration och andra uppgifter till Skatteverket. Utskottet vill även framhålla att Skatteverket har möjlighet att, om det är oskäligt att ta ut en förseningsavgift med ett fullt belopp, helt eller delvis befria någon från förseningsavgiften.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Skatteavtal m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om stärkt arbete med skatteavtal, behoven av nya skatteavtal med Portugal och Grekland samt offentlig land-för-land-rapportering.

Jämför reservation 5 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör förstärka arbetet med de bilaterala skatteavtalen. Det är viktigt att återigen se över de skatteavtal som Sverige tecknat för att se vilka behov som det finns av förnyelse. Sverige behöver i framtiden lägga en större vikt vid förhandlingar i internationella skatteavtal med utvecklingsländer i syfte att undvika dubbelbeskattning och ställa tydligare krav på en viss standard på skattemyndighetens funktionsduglighet i fråga om skatteindrivning för att avtalet ska undertecknas.

I kommittémotion 2023/24:934 av Linus Lakso m.fl. (MP) föreslås ett tillkännagivande om att stoppa skatteflykten och införa en offentlig land-för-land-rapportering.

I motion 2023/24:1315 av Fredrik Olovsson (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av ett nytt skatteavtal med Portugal.

I motion 2023/24:1323 av Fredrik Olovsson (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av ett nytt skatteavtal med Grekland.

Bakgrund och gällande rätt

Skatteavtal

När två stater utövar sin rätt att beskatta samma skattesubjekt för en och samma inkomst och den slutliga skatten därmed överstiger den skatt som tas ut på sådan inkomst i den stat som har den högsta skattenivån kan man säga att internationell dubbelbeskattning uppkommer. En sådan dubbelbeskattning kan lindras eller undanröjas genom ensidiga åtgärder, t.ex. genom bestämmelser om rätt till avdrag för utländsk skatt eller bestämmelser om avräkning av utländsk skatt. Internationell dubbelbeskattning kan även undvikas genom skatteavtal. Ett skatteavtal är ett folkrättsligt avtal som ingåtts mellan Sverige och en annan stat (eller jurisdiktion). Ett skatteavtal är ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Att undvika dubbelbeskattning med hjälp av avtal är oftast mer effektivt än att enbart tillämpa interna regler. I avtalet finns gemensamma definitioner, och avtalet är anpassat så att det ska fungera i förhållande till de aktuella skattelagstiftningarna.

Skatteavtalen med Portugal och Grekland

Skatteavtalen med Portugal och Grekland har sagts upp och upphörde att gälla fr.o.m. den 1 januari 2022. Det innebär bl.a. att den som är bosatt i Portugal eller Grekland och får svensk pension ska betala svensk skatt på dessa pensioner sedan den 1 januari 2022. Det innebär också att den som betalar ut pensionerna ska dra skatt på pensionerna. Vidare gäller att den svenska beskattningen enbart regleras av svenska regler och att det inte är tillåtet att göra någon avräkning eller något avdrag för eventuell skatt som betalats i det andra landet eftersom det förutsätter att den inkomst som har blivit dubbelbeskattad ska härröra från eller ha sitt ursprung i en utländsk stat. En svensk pension uppfyller inte något av dessa krav.

Land-för-land-rapportering

Enligt lagen (2023:340) om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter ska multinationella koncerner och företag offentliggöra inkomstskatteuppgifter. Uppgifterna ska lämnas till Bolagsverket i en rapport som även ska göras tillgänglig på företagets webbplats. Bestämmelserna gäller koncerner och företag med årliga intäkter som överstiger 8 miljarder kronor. Dessutom ska revisorn i de företag som kategoriseras som större företag enligt årsredovisningslagen (1995:1554) i revisionsberättelsen ange om det företaget är skyldigt att offentliggöra en inkomstskatterapport och om det i så fall har gjort det. Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 22 juni 2023 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 maj 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Den 2 juni 2021 sa riksdagen ja till regeringens förslag att säga upp skatteavtalet med Portugal (prop. 2020/21:138, bet. 2020/21:SkU35, rskr. 2020/21:333). Anledningen är att Portugal ännu inte har infört de ändrade bestämmelser som länderna kommit överens om.

Den 2 juni 2021 sa riksdagen ja till regeringens förslag att säga upp skatteavtalet med Grekland (prop. 2020/21:137, bet. 2020/21:SkU34, rskr. 2020/21:332). Anledningen är att man vill motverka skatteflykt och att avtalet är bristfälligt i andra delar.

Den 24 maj 2023 sa riksdagen ja till regeringens förslag att införa en ny lag om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter (prop. 2022/23:88 Ökad transparens för stora företags skattebetalningar, bet. 2022/23:CU19, rskr. 2022/23:196). Riksdagen biföll förslaget.

Motionsyrkanden om skatteavtal och offentlig land-för-land-rapportering behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige i avsaknad av skatteavtal med Portugal och Grekland befinner sig i ett avtalslöst tillstånd med dessa länder. Ett skatteavtal är ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Utskottet står fortfarande bakom de skäl som motiverade att avtalet med Grekland sas upp. Det är viktigt att motverka skatteflykt och viktigt att bl.a. de bestämmelser som numera utgör minimistandarder för skatteavtal, som utarbetats inom ramen för projektet för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, det s.k. BEPS-projektet (base, erosion and profit shifting), och som även kommer till uttryck i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) modellavtal med tillhörande kommentarer, införlivas i ett nytt avtal. Utskottet står på samma sätt fortfarande bakom de skäl som motiverade att avtalet med Portugal sas upp. Det är viktigt att förhindra dubbel icke-beskattning dvs. att en inkomst inte beskattas i någon av de avtalslutande länderna. Mot denna bakgrund avstyrks motionerna 2023/24:1315 (S) och 2023/24:1323 (S).

Utskottet konstaterar att skatteavtal är ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Utskottet konstaterar att avtalens tillämpning ses över kontinuerligt och att detta bl.a. resulterat i att skatteavtalen med Portugal och Grekland sagts upp. Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motion 2023/24:1655 (SD) yrkande 14.

Utskottet konstaterar att den lagstiftning som avser att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2101 om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller offentliggörande av inkomstskatteuppgifter för vissa företag och filialer har genomförts i svensk rätt bl.a. genom en ny lag om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter (prop. 2022/23:88, bet. 2022/23:CU19, rskr. 2022/23:196). Lagen trädde ikraft den 22 juni 2023 och ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 maj 2024. Utskottet avstyrker motion 2023/24:934 (MP).

F-skatt och näringsverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade regler för godkännande för F-skatt, om ändringar i regelverket om preliminärskatt och om vad som avses med näringsverksamhet.

Jämför reservation 6 (S, MP), 7 (V) och 8 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om stärkta förutsättningar för kontroll i F-skattesystemet.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att lagstiftningen om hantering av preliminärskatt bör utredas i syfte att förändra regelverket om preliminär skatteinbetalning. Sverige har idag en modell med preliminärskatt för företag, både för aktiebolag och för enskilda firmor, som bl.a. innebär att nystartade företag under det första året måste uppge en förväntad vinst, redan innan de börjat tjäna pengar. Det är självklart en svår gissning när verksamheten inte kommit igång, och många företagare gissar fel eftersom intäkterna och utgifterna kan fördela sig väldigt olika över året. Preliminärskatten gör att företagaren tvingas betala skatt med redan beskattade medel ur egen ficka, vilket hämmar likviditeten i bolaget och minskar utrymmet för investeringar. Centerpartiet vill se över systemet så att företag inte ska behöva betala skatt i förskott.

I kommittémotion 2023/24:78 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att det bör ställas krav på F-skatt vid egenanställning. I kommittémotion 2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkandena 6 och 7 föreslås tillkännagivanden om att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt och att en tidsbegränsad F-skatt bör införas.

I motion 2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om en översyn av reglerna för F-skatt så att de inte missbrukas av oseriösa arbetsgivare. I motion 2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över reglerna för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden.

I motion 2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur hästnäringens betydelse för Sverige kan förtydligas för Skatteverket och hur man kan betona att den ofta innefattar viktiga småföretagare. Problemet idag inom hästnäringen är att det ofta tolkas som en hobbyverksamhet fastän det är näringsverksamhet. Vad som räknas till inkomstslaget näringsverksamhet regleras i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen. Där anges att med näringsverksamhet avses förvärvsverksamhet som bedrivs

yrkesmässigt och självständigt. Utifrån detta har sedan Skatteverket gjort tolkningar av lagstiftningen som många gånger landar i att företagares verksamhet inte anses utgöra näringsverksamhet. Detta är fallet vid t.ex. småskalig avel. Därför behövs ett förtydligande uppdrag till Skatteverket om hästnäringens betydelse och att även småskaliga verksamheter kan klassas som näringsverksamhet.

Bakgrund och gällande rätt

Näringsverksamhet

Med näringsverksamhet avses enligt 13 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Med yrkesmässigt menas att verksamheten bedrivs varaktigt och med vinstsyfte. Verksamheten ska alltså kännetecknas av varaktighet, vinstsyfte och självständighet. Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i uppdragsgivarens verksamhet.

Gränsdragningen mellan hobby (tjänst) och näringsverksamhet vid avelsverksamhet

Av Skatteverkets promemoria Hästverksamhet – gränsdragningen mellan hobby- och näringsverksamhet (dnr 131 342327-09/111) framgår bl.a. följande.

I inkomstskattelagen finns inte någon direkt definition av hobbyverksamhet. Begreppet hobbyverksamhet tas upp i 12 kap. 37 § IL. Där anges att det är en verksamhet som bedrivs självständigt men som inte ska räknas till inkomstslaget näringsverksamhet.

Med avelsverksamhet avses avel- och uppfödning. En förutsättning för att det ska anses röra sig om näringsverksamhet är att avelsverksamheten bedrivs i syfte att sälja de framavlade/uppfödda hästarna eller om de ska ingå i en annan hästverksamhet som ägaren bedriver. Avel ingår då som en del i helhetsbedömningen av om verksamheten ska anses utgöra hobby- eller näringsverksamhet.

Några viktiga omständigheter, förutom de som tidigare beskrivits, som måste beaktas vid bedömningen är bl.a.

- hur många avelsston det finns i verksamheten
- härstamning
- tester och bedömningar av avelsston och avkommor
- historiska prestationer
- hur många föl som avlas fram
- fölens omsättningshastighet
- ersättningsnivån för hästarna

- marknadsföringsåtgärder
- nyttjandegrad av professionell hjälp
- ägarens utbildning och erfarenhet av avel.

F-skatt

Den som bedriver enskild näringsverksamhet ska som regel vara godkänd för F-skatt. Ett godkännande för F-skatt innebär att man själv ansvarar för att betala in skatter och avgifter (egenavgifter) på ersättning för arbete som man har utfört åt någon. Om verksamheten bedrivs i en juridisk person är det den juridiska personen som ska vara godkänd för F-skatt och betala in skatt på eventuellt överskott. För att bli godkänd för F-skatt när verksamheten ska bedrivas som enskild näringsidkare måste verksamheten uppfylla vissa kriterier. Verksamheten måste

- vara självständig
- ha vinstsyfte
- vara varaktig.

Verksamhet som bedrivs av en juridisk person, t.ex. ett aktiebolag eller handelsbolag, beskattas i princip alltid som näringsverksamhet. Skatteverket ska utifrån omständigheterna i det enskilda fallet avgöra om den som ansöker om godkännande för F-skatt kan anses bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet. I vissa fall kan det därför vara tillräckligt att ha endast en eller ett fåtal uppdragsgivare för att uppfylla kraven för att bli godkänd för F-skatt.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om F-skatt och näringsverksamhet behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att en utredning (dir. 2017:108) tillsatts för att se över F-skattesystemet och analysera effekterna i vissa avseenden av bestämmelsernas utformning och tillämpning. Syftet med översynen var bl.a. att bekämpa skattefusk och skatteundandragande.

Utredningen presenterade den 15 juni 2018 delbetänkandet F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor (SOU 2018:49). Utredningens uppdrag i delbetänkandet var att ta ställning till om bestämmelserna behöver ändras i syfte att bekämpa skattefusk och skatteundandragande med utgångspunkt i företeelserna falskt egenföretagande och egenanställning eller liknande. Utredningen fann att det fanns skäl att överväga ändringar i bestämmelserna om F-skatt i 9 kap. SFL.

Utredningen presenterade i juni 2019 sitt slutbetänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31). Utredningen ansåg att F-skattesystemet i huvudsak är ett väl fungerande system. Det finns emellertid anledning att överväga ändringar av bestämmelserna i skatteförfarandelagen i olika avseenden. Det handlar om ändringar i syfte att ge företagen bättre förutsättningar att konkurrera på lika villkor genom åtgärder som motverkar skattefusk och skatteundandraganden. Förbättrade möjligheter att kontrollera att endast de som bedriver näringsverksamhet är godkända för F-skatt kan också motverka att skyddsregler för arbetstagare kringgås. I översynen har utredningen även identifierat ett behov av författningsändringar i 9 kap. SFL i syfte att göra regelverket tydligare och mer överskådligt. Betänkandet har remissbehandlats och ärendet bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

Utskottet konstaterar att enklare skatteregler för enskilda näringsidkare nyligen utretts av Utredningen om förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagande (SOU 2020:50 Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare och SOU 2021:55 Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen) som lämnade sina betänkanden i september 2020 respektive i juli 2021. Betänkandena har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete och avstyrker därför motionerna 2023/24:78 (V) yrkande 3, 2023/24:439 (V) yrkandena 6 och 7, 2023/24:1706 (S) och 2023/24:1833 (S), 2023/24:2480 (C) yrkande 1 och 2023/24:2645 (S) yrkande 11.

Vidare anser utskottet att det är viktigt att i inkomstskattehänseende skilja hobbyverksamhet från näringsverksamhet. Utskottet konstaterar att vinstsyftet är gränsdragningen mellan hobbyverksamhet och näringsverksamhet och att utgifter för hobbyverksamhet är personliga levnadskostnader som inte är avdragsgilla. Utskottet anser därför inte att det behövs ändringar i regelverket om vad som avses med näringsverksamhet. Utskottet avstyrker motion 2023/24:1714 (M).

F-skatt för underentreprenörer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om nya krav i reglerna för godkännande för F-skatt vid utbetalning av rotavdrag.

Jämför reservation 9 (V, MP).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att det bör införas ett krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska betalas ut.

Utskottets ställningstagande

Utredningen som tillsattes för att se över F-skattesystemet och analysera effekterna i vissa avseenden av bestämmelsernas utformning och tillämpning har lämnat sina betänkanden F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor (SOU 2018:49) och F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31). Betänkandena har remissbehandlats och bereds fortfarande inom Regeringskansliet. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete och avstyrker därför motion 2023/24:439 (V) yrkande 8.

Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att på olika sätt förändra och stärka rättssäkerheten i skattemål.

Jämför reservation 10 (SD) och 11 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 5 och 7 föreslås tillkännagivanden om att regeringen borde överväga att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras och om att regeringen borde överväga att se över regelverket för skattemål så att rättegångskostnader betalas in först efter att domen meddelats. Regelverket behöver ses över så att ersättning kan betalas ut för rättegångskostnader under en tillfällig tidsperiod till dess att dom meddelats eller omvänt att rättegångskostnaderna betalas in efter att dom meddelats. En utredning bör få i uppdrag att ta fram ett väl avvägt förslag om ersättningens storlek och lämplig tidslängd samt hur utformningen ska göras för att systemet inte ska kunna missbrukas.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 7 och 10 föreslås tillkännagivanden om att regeringen bör ta fram förslag på ny lagstiftning om företrädaransvaret och se över ersättningen för processkostnader i skattemål. Den utredning om företrädaransvaret som kom 2020 (SOU 2020:60) lyfte fram bra förslag att ta fasta på, men som helhet går inte utredningen tillräckligt långt. Betänkandet måste därför vara en bas att bygga vidare på. Regeringen behöver ta fram ett förslag på ny lagstiftning som bör fokusera på särskilt allvarliga fall, en utökning av rådrumsregeln och ett större utrymme att tillämpa befrielsereglerna. Den enskilde får i stort sett aldrig full ersättning för rättegångskostnader i skattemål vid bifall till sin överklagan. Företagare kan inte anses vara jämbördiga med Skatteverket. Enskilda företagare ska inte behöva avstå en överklagan för att en kostnadskalkyl visar att det i slutändan inte är värt processen. Därför måste regeringen skyndsamt tillsätta en utredning med uppdrag att komma med

förslag på en rättvisare och rättssäkrare reglering av ersättning för processkostnader i skattemål.

Bakgrund och gällande rätt

Skatteverket ska se till att ärenden som hanteras inom myndigheten blir utredda i den omfattning som ärendet kräver (23 § förvaltningslagen [2017:900], förkortad FL). Myndigheten har ett ansvar för att utredningen hos myndigheten är så fullständig som möjligt. Bestämmelsen om utredningsansvaret är tillämplig på alla förvaltningsärenden. Bestämmelsen finns även i annan lagstiftning, exempelvis skatteförfarandelagen (40 kap. 1 § SFL) men benämns där som utredningsskyldigheten.

Som beslutsmyndighet har Skatteverket det yttersta ansvaret för att underlaget i ärendet är sådant att det leder till ett materiellt riktigt beslut. Att ärendena hos Skatteverket blir tillräckligt utredda är en fråga om att fatta ett korrekt beslut utifrån den materiella lagstiftning som är tillämplig. Utredningen ska klargöra om omständigheterna i det enskilda ärendet är sådana att kriterierna i den materiella lagstiftningen är uppfyllda.

När det gäller utredningsåtgärder, särskilt sådana som är ingripande mot den enskilde, ska Skatteverket beakta ett antal rättsprinciper: proportionalitetsprincipen (det ska finnas en rimlig balans eller proportionalitet mellan fördelarna för det allmänna och de nackdelar som åtgärden innebär för den enskilde), officialprincipen (en myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess art kräver), legalitetsprincipen (myndigheterna får bara vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen) och objektivitetsprincipen (myndigheterna ska i sin verksamhet vara sakliga och opartiska). Om ett ärende inleds av en enskild ligger mycket av ansvaret för utredningen av naturliga skäl på den enskilde och han eller hon ska medverka så långt som möjligt genom att lämna in den utredning som åberopas (23 § andra stycket FL). Skatteverket har dock även i detta fall ett utredningsansvar och ska, om det behövs, verka för att parten förtydligar eller kompletterar de uppgifter som lämnats i ärendet. Verket kan göra detta genom att t.ex. ställa frågor och påpeka brister till den enskilde (23 § tredje stycket FL). I praktiken styrs alltså Skatteverkets utredningsinsatser av vilken typ av ärende det gäller, av hur bevisbördan fördelar sig i ärendet och av vilken styrka bevisningen ska ha.

I vissa ärenden är det domstolen som fattar ett första eller slutgiltigt beslut. Det gäller t.ex. företrädaransvar, bevissäkring och betalningssäkring. I dessa fall är det alltså domstolen som är den beslutande myndigheten och som ansvarar för att målet blir tillräckligt utrett (8 § förvaltningsprocesslagen [1971:291], dvs. så utrett som dess natur kräver. Men domstolens utredningsansvar befriar inte Skatteverket från att utreda frågan som ansökande myndighet. Dessa mål är tvåpartsprocesser och parterna kommer i praktiken att själva få stå för den huvudsakliga utredningen. Detta innebär också att domstolen vid behov kan anvisa parterna att komplettera utredningen. Vidare får domstolen avvisa överflödiga bevisning.

Ändringsanstånd

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalningen av en skatt eller avgift om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas (63 kap. 4 § SFL). Anstånd ska beviljas oavsett av vilket skäl det är tveksamt om skatten ska behöva betalas. Det spelar ingen roll om det är Skatteverket eller den skattskyldige som väckt frågan om att skatten eller avgiften ska sättas ned.

Tveksamheten kan bero på att ett beslut ska omprövas så att skatten eller avgiften sänks. Anståndet måste inte kunna kopplas till ett ärende hos Skatteverket. Skatteverket anser att en begäran om resning kan vara en anledning att bevilja anstånd. Tveksamheten kan också bero på att det finns utrymme för en betalningsuppörelse.

Om det allmänna ombudet ansökt om förhandsbesked i skattefrågor finns det vanligtvis grund för anstånd eftersom rättsfrågan normalt kan förutsättas vara oklar. Detta innebär att det är tveksamt om skatten eller avgiften som begäran om förhandsbesked avser kommer att behöva betalas.

Med beviskravet ”tveksam” förstås att det är lika troligt att skatten ska sättas ned som att den ska bestå. Det behöver dock inte väga helt jämnt utan anstånd får beviljas när sannolikheten för att det inte blir någon nedsättning väger över något. Däremot bör anstånd inte beviljas om det är troligt att skatten kommer att bestå (prop. 1996/97:100 s. 426).

När Skatteverket helt eller delvis beviljar anstånd krediteras skattekontot med anståndsbeloppet.

Den skattskyldige kan begära omprövning eller överklaga ett beslut om skatt eller avgift och samtidigt begära anstånd med betalningen. Skatteverket ska ge anstånd med betalningen om det är tveksamt hur mycket skatt den skattskyldige kommer att behöva betala när Skatteverket omprövat frågan eller när en domstol har prövat den.

Vid bedömningen har det betydelse om omprövningen ska avgöras genom efterbeskattning. Beviskravet för efterbeskattning är högre än för omprövning i ordinarie ordning. För efterbeskattning ska beviskravet ”mycket sannolikt” vara uppfyllt. Det kan innebära att anstånd ska beviljas när sakfrågan har avgjorts genom efterbeskattning trots att det är sannolikt att den skattskyldiga haft de påstådda inkomsterna. Den skattskyldiga kommer kanske inte att beskattas för dem om Skatteverket inte haft tillräcklig bevisning för efterbeskattning (prop. 1996/97:100 s. 426 f.).

När det dessutom är fråga om mycket stora belopp och någon domstolsprövning ännu inte har skett kan det finnas skäl att medge anstånd (Högsta förvaltningsdomstolen, mål nr 1478–1482-19).

Tveksamheten kan också bero på att skattebeslutet gäller en svårbedömd rättslig fråga. Ibland är lagstiftningen konstruerad så att den överlåter åt de rättstillämpande myndigheterna att fylla ut olika rekvisit. Om det finns tveksamhet om lagens rätta innehåll ska Skatteverket ge anstånd. Skatteverket ska också ge anstånd om ärendet gäller en tvistig fråga som verket driver för att få prejudikat (prop. 1989/90:74 s. 341).

Skattefrågan behöver inte vara tveksam bara för att utredningsmaterialet är omfattande eller för att ärendet innehåller komplicerade frågor. För att Skatteverket ska ge anstånd ska det vid en objektiv helhetsbedömning framstå som sannolikt att skatten kommer att sättas ned.

Det kan också vara tveksamt hur mycket skatt den skattskyldige ska betala när det finns utrymme för en eftergift. I Skatteverkets borgenärsarbete kan det bli aktuellt att Skatteverket efterger en skatt eller avgift, helt eller delvis. Sådan eftergift kan ske vid

- underhandsackord
- offentligt ackord
- skulduppställning i en rekonstruktionsplan
- nedsättning av fordran
- skuldsanering.

Förutom dessa situationer kan det i enstaka fall förekomma ackord i konkurs enligt 12 kap. 4 § konkurslagen (1987:672).

Skatteverket får pröva om anstånd ska ges för en eventuell kommande befrielse och göra en allsidig bedömning av befrielsefrågan. På samma sätt som i omprövnings- och överklagandesituationerna bör Skatteverket kunna ge anstånd när omständigheterna är sådana att det finns en beaktansvärd ovisshet kring frågan om befrielse kommer att ske.

Tveksamheten kan också bero på att en person kan ha rätt till avräkning av utländsk skatt på inkomster som ska beskattas i Sverige.

Ersättning för ombudskostnader

En skattskyldig kan beviljas ersättning för kostnader för ombud, biträde och utredning i ett ärende. Även om utbetalningen av ersättningen dröjer kan ränta inte beviljas. En ansökan om ersättning för den sortens kostnader ska göras hos den myndighet där kostnaderna har uppkommit. Ansökan om ersättning ska ha kommit in till myndigheten innan ärendet eller målet avgörs (43 kap. 6 § SFL).

Företrädaransvar

När det gäller ansvaret för skulder som uppkommer i en verksamhet är utgångspunkten, i fråga om aktiebolag och andra juridiska personer, att ansvaret endast ligger på den juridiska personen och att krav inte kan riktas mot dess ledning. Vissa undantag från detta föreskrivs i 25 kap. 18 § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL. De undantag från ansvarsfriheten som föreskrivs där gäller alla slags skulder. Vid sidan om detta finns det i 59 kap. 12–21 §§ SFL bestämmelser om ett skatterättsligt företrädaransvar för en juridisk persons skatte- och avgiftsskulder (företrädaransvar). Dessa bestämmelser innebär i huvudsak att om en företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatt eller avgift är företrädaren tillsammans med den juridiska

personen skyldig att betala skatten eller avgiften. Förvaltningsrätten beslutar om företräदारansvar på ansökan av Skatteverket. Begreppet företrädare definieras inte i reglerna om företräदारansvar. Det har förts diskussioner om att införa en legaldefinition av begreppet företrädare i reglerna om företräदारansvar. Någon sådan definition infördes inte eftersom man bedömde att det skulle kunna leda till en utvidgning eller inskränkning av tillämpningsområdet (prop. 2002/03:128 s. 24 f.). Frågan om vem som är företrädare ska bedömas utifrån objektivt konstaterbara omständigheter. Att legala företrädare för en juridisk person ska anses vara företrädare i den mening som avses i reglerna om företräदारansvar är klart och uttalas också i det nämnda förarbetet. Även andra än legala företrädare, s.k. faktiska företrädare, kan komma i fråga för företräदारansvar. I ett aktiebolag är aktiebolagets styrelse och verkställande direktör (vd) legala företrädare för bolaget (8 kap. 35 § ABL). Såväl vd:n som den som är ordinarie ledamot av en bolagsstyrelse kan i sin roll som legal företrädare för bolaget bli solidariskt betalningsansvarig med bolaget för obetalda skatter och avgifter enligt reglerna om företräदारansvar. De juridiska personer som berörs är främst aktiebolag men även ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser, konkursbon och utländska juridiska personer som ska betala skatt i Sverige.

Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkt när skatten eller avgiften ursprungligen skulle ha betalats. Om det finns särskilda skäl, får företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten. En företrädare som har betalat skatt eller avgift på grund av företräदारansvar har vidare rätt att kräva den juridiska personen på beloppet.

En betalningsunderlåtelse anses aldrig uppsåtlig eller grovt oaktsam om det senast på förfallodagen vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av skulderna med hänsyn till samtliga borgenärs intressen. Sådana åtgärder kan vara en konkursansökan, en ansökan om företagsrekonstruktion eller en betalningsinställelse som följs av en ansökan om ackord eller konkurs.

Om det kan antas vara till fördel för det allmänna får Skatteverket bevilja anstånd med betalning av en skatt eller avgift (63 kap. 23 § SFL). Betalningsanstånd för en viss skatt eller avgift, som beviljas senast på den förfallodag som anges i 12 kap. 6 § andra och tredje stycket skattebetalningslagen (1997:483), förhindrar att företräदारansvar inträder under anståndstiden. Skatteverket anser i dessa fall att företräदारansvaret i stället ska knytas till förfallodagen vid anståndstidens utgång. Ett betalningsanstånd som beviljas efter den förfallodag till vilken företräदारansvaret är knutet befriar i princip inte från företräदारansvar. Dock kan ansvarsfrågan inte initieras så länge den juridiska personen har anstånd med betalning av skatten respektive det återkrävda beloppet. Om anstånd har sökts före den enligt 12 kap. 6 § SBL relevanta ansvarstidpunkten kan det innebära att underlåtenheten att betala på förfallodagen inte kan läggas företrädaren till last som uppsåt eller grov oaktsamhet.

Vid anstånd som beviljats på grund av att det är osäkert om skatten eller avgiften kommer att kvarstå kan anståndet ha betydelse för bedömningen av om underlåtenheten att betala skatt respektive lämnandet av en oriktig uppgift skett uppsåtligt eller av grov oaktsamhet.

Översyn av det skatterättsliga företrädaransvaret

Den 2 november 2020 överlämnade Utredningen om det skatterättsliga företrädaransvaret sitt betänkande *Det skatterättsliga företrädaransvaret – en översyn till regeringen (SOU 2020:60)*. Utredningen har haft i uppdrag att se över vissa frågor som gäller det skatterättsliga företrädaransvaret. I uppdraget ingick att särskilt överväga om det finns behov av att ändra bestämmelserna om de subjektiva rekvisiten, uppsåt och grov oaktsamhet, om befrielse från betalningsskyldighet och om överenskommelser om betalningsskyldighet.

Utredningen föreslår bl.a.

- att de subjektiva rekvisiten ska kompletteras med en föreskrift om vad som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om företräddaren varit grovt oaktsam
- att den nuvarande regeln om befrielse från betalningsskyldighet får en ny utformning med ett delvis utökat tillämpningsområde och
- att en företrädare efter ansökan, om inte särskilda skäl talar emot det, ska beviljas ett rådrum på två månader när företräddaren inte riskerar personligt betalningsansvar.

Betänkandet har remissbehandlats.

Domstolarnas oberoende

Varken någon myndighet eller riksdagen får bestämma hur en domstol ska döma i det enskilda fallet eller hur en domstol i övrigt ska tillämpa en rättsregel i ett särskilt fall. Ingen annan myndighet får heller bestämma hur dömande uppgifter ska fördelas mellan enskilda domare (11 kap. 3 § regeringsformen, RF). Riksdagen, regeringen, en annan domstol eller en förvaltningsmyndighet får således inte påverka en domstol i dess dömande verksamhet eller vid dess tillämpning av en rättsregel i ett särskilt fall. Detta förbud mot påverkan gäller också en domstols handläggning av ett administrativt ärende om en rättsregel ska tillämpas.

Pågående arbete

Domstolarnas och domarnas oberoende framgår framför allt av 11 kap. 1–5 §§ RF. Den 17 mars 2023 överlämnade en parlamentariskt sammansatt grundlagskommitté sitt betänkande *Förstärkt skydd för demokratin och domstolarnas oberoende (SOU 2023:12)*. Utredningen föreslår att det ska bli svårare att ändra grundlagar och att skyddet för domstolarnas och domarnas oberoende ska stärkas. Kommittén framhåller att domstolarnas och domarnas

oberoende fungerar väl i Sverige i dag och i väsentliga delar skyddas av den nuvarande regleringen. I syfte att skapa ett starkare och mer långsiktigt skydd för oberoendet finns det dock anledning att överväga vissa förändringar av den nuvarande regleringen. Bland annat bör frågor om domstolar och domare i större utsträckning regleras på grundlags- och lagnivå. Det bör även säkerställas att domstolarna och domarna får ett betydande inflytande när det gäller de frågor som är centrala för oberoendet. Domstolarnas oberoende ska betonas i regeringsformen. Den nuvarande bestämmelsen om rättskipningen i kapitlet i regeringsformen om statskicketets grunder ändras så att det där tydliggörs att rättskipningen utövas av oberoende domstolar. Kommittén föreslår att det i 1 kap. 8 § RF införs en bestämmelse om att rättskipningen utövas av oberoende domstolar. Betänkandet har remissbehandlats.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att de principer som är kärnan i rättssäkerhetsbegreppet, såsom förutsebarhet, legalitet, likabehandling, effektiva rättsmedel och domstolsförhandling inom skälig tid, är en del av skattelagstiftningen och respekteras av myndigheter och domstolar. Något skäl att ifrågasätta Skatteverkets eller domstolarnas oberoende eller skyldighet att vara objektiva i sin hantering av ärenden och mål har inte framkommit. Den 17 mars 2023 överlämnade en parlamentariskt sammansatt grundlagskommitté sitt betänkande Förstärkt skydd för demokratin och domstolarnas oberoende. Utredningen föreslår att det ska bli svårare att ändra grundlagar och att skyddet för domstolarnas och domarnas oberoende ska stärkas. Utskottet ser inte något skäl för riksdagen att föregripa det pågående arbetet inom Regeringskansliet.

Anståndsreglerna ändrades vid skatteförfarandelagens tillkomst för att utöka möjligheterna till anstånd. Utskottet konstaterar att Skatteverket ska bevilja anstånd med betalningen av en skatt eller avgift om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas.

Utskottet konstaterar vidare att den skattskyldige har rätt till ersättning för skäliga kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat i ett ärende eller mål i den utsträckning sökandens yrkanden bifallits helt eller delvis, om ärendet eller målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen eller om det finns synnerliga skäl för ersättning.

Utredningen om det skatterättsliga företrädaransvaret lämnade sitt slutbetänkande i slutet av 2020. Utredningen tillsattes som ett svar på riksdagens tillkännagivanden om problematiken med företrädaransvaret.

Utredningen har i sitt slutbetänkande lämnat tre förslag till ändringar i lagstiftningen. Utskottet ser inte skäl för riksdagen att göra ytterligare uttalanden i denna fråga eller att föregripa det pågående arbetet inom Regeringskansliet.

Utskottet förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen och den offentliga debatten på samtliga ovanstående områden och gör de ändringar i lagstiftningen som skulle kunna behövas om brister eller möjlighet till förbättringar trots allt upptäcks någonstans i rättskedjan.

Utskottet finner därmed inte skäl att ställa sig bakom tillkännagivanden med den inriktning som anges av motionärerna och avstyrker samtliga motionsyrkanden i detta avsnitt.

Delningsekonomin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om tillkännagivanden om villkoren för delningsekonomin.

Jämför reservation 12 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7 föreslås tillkännagivanden om att utreda hur delningsekonomin kan främjas och hur det kan ställas krav på plattformar som handhar uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare. I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen borde överväga att utreda skattevillkoren för delningsekonomin. Den digitala utvecklingen i samhället har möjliggjort en ny form av handel och utbyten som tidigare inte togs i beaktande när skattesystemen utformades. Det kan därför finnas hål i lagstiftningen som möjliggör att skatt inte betalas in på ett korrekt sätt. Ibland kan också regelverket som berör delningssituationer uppfattas som att det är dåligt anpassat efter de nya förutsättningarna. För att möta utvecklingen behöver en utredning ta fasta på hur skattereglerna för delningsekonomin ska kunna förbättras med ledord som förtydligande och förenkling.

Bakgrund

I mars 2021 antogs ändringar i Europeiska unionens direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (ändringen brukar benämnas Dac 7). Genom Dac 7 utvidgas bestämmelserna om rapporteringsplikt till att också gälla för digitala plattformar. Regeringen lämnade i proposition 2022/23:6 Rapportering och utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar i huvudsak de förslag som behövs för att genomföra rådets

direktiv (EU) 2021/514 av den 22 mars 2021 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Enligt förslaget ska svenska plattformoperatörer lämna uppgifter om vad de personer tjänar som använder plattformarna för att sälja varor eller tjänster. Uppgifterna ska rapporteras till skattemyndigheten i det land där plattformoperatören har sin hemvist. Uppgifterna ska lämnas om både säljare som har sin hemvist i den medlemsstat där uppgifterna ska rapporteras och säljare som har sin hemvist i andra medlemsstater. Om en operatör i ett land utanför EU bedriver en verksamhet med viss anknytning till EU måste den registrera sig i en medlemsstat i EU och lämna uppgifter till den behöriga myndigheten i det landet.

Utöver direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning genomförs även OECD:s motsvarande modellregler. De ska tillämpas vid informationsutbyte mellan Sverige och tredjeländer om samma typ av uppgifter enligt ett gällande avtal mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster som erhållits genom digitala plattformar.

I Sverige ska plattformoperatörerna lämna uppgifter om alla rapporteringspliktiga säljare, dvs. sådana som har sin hemvist i Sverige, en annan medlemsstat i EU eller ett tredjeland. Skatteverket ska sedan överföra uppgifterna till andra medlemsstater och tredjeländer med vilka det finns ett gällande avtal om sådant utbyte. I direktivet finns vidare bestämmelser som syftar till att ytterligare förbättra det redan väl fungerande administrativa samarbetet på direktskatteområdet mellan medlemsstater. Exempelvis införs en ny form av revision som kan utföras gemensamt mellan myndigheter i olika medlemsstater, s.k. gemensamma revisioner. Bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna om gemensamma revisioner trädde i kraft den 1 januari 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om villkoren för delningsekonomin behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen medför och ser positivt på de effekter som delningsekonomin kan medföra på olika områden. Utskottet anser att det är viktigt att öka legitimiteten och förutsägbarheten inom delningsekonomin. Det är mot denna bakgrund positivt att regler infördes den 1 januari 2023 för bl.a. plattformoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar. Utskottet konstaterar att regeringen i skrivelsen Riksrevisionens rapport om digitala tjänster till

privatpersoner (skr. 2023/24:7) till riksdagen uppger att det är viktigt att förbättra de rättsliga förutsättningarna för att till fullo nyttja digitaliseringens möjligheter. Bland annat uppger regeringen att det i många fall finns behov av att ompröva ett flertal rättsliga frågeställningar för att passa nu gällande förutsättningar. Vidare påverkas området digitala tjänster också i stor utsträckning av EU-rätten. Regeringen arbetar också aktivt med att förbättra förutsättningarna för informationsutbyte mellan myndigheter, vilket är en förutsättning för en fortsatt utveckling av mer individanpassade digitala tjänster. Utskottet förutsätter att regeringen fortsätter att kontinuerligt arbeta med att se över och förbättra förutsättningarna för alla typer av nya verksamheter med anledning av utvecklingen inom delningsekonomi. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2023/24:373 (SD) yrkandena 6 och 7 och 2023/24:1655 (SD) yrkande 10.

Skatte- och avgiftskontroll m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att förstärka arbetet mot skattefusk och skatteundandragande, om ändringar i skattekontosystemet och om att avskaffa taxeringsvärdet på fastigheter.

Jämför reservation 13 (S, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att förstärka arbetet mot skattefusk och skatteundandragande. Skattefusk och ekonomisk brottslighet är systemhotande i flera avseenden. Att vissa flyr sitt ansvar att betala skatt leder till att övriga behöver bidra mer. Bara misstanken om att andra smiter undan från att betala skatt riskerar dessutom att minska legitimiteten och den generella betalningsviljan. Fusk snedvrider dessutom konkurrensen och skapar ogynnsamma förutsättningar för seriösa företagare som gör rätt för sig

I motion 2023/24:2057 av Anna Wallentheim m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande genom att reformera och modernisera svensk lagstiftning.

I motion 2023/24:110 av Margareta Cederfelt (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att avskaffa taxeringsvärdet för fastigheter. I motion 2023/24:554 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten till rättvisa skattekonton där tillgångar respektive skulder som understiger 100 kronor inte vare sig betalas ut eller betalas in under året. I motion 2023/24:1822 av Anne-Li Sjölund (C) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att höja gränsen för föreningars skyldighet att lämna kontrolluppgifter. I motion till riksdagen

2023/24:2199 av Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att se över Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft.

I motion 2023/24:1628 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att Skatteverket inte ska invänta deklarationen innan man agerar mot svartjobb och fusk gentemot Försäkringskassan. Om en person som får pengar från Försäkringskassan ertappas med svarta intäkter agerar Skatteverket först för att få pengarna tillbaka när deklarationen lämnas in.

Bakgrund och gällande rätt

Skatteverkets regleringsbrev för 2023

Skatteverket hade i sitt regleringsbrev för 2023 som mål att skillnaden mellan de teoretiskt riktiga och de fastställda beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Skatteverket ska vart fjärde år bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats. Nästa bedömning ska lämnas i årsredovisningen för 2025. Skatteverket ska redovisa resultatet av genomförda analyser för att utöka underlaget för kommande bedömning av skattefelet.

Arbetsgivardeklaration på individnivå

Uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration har ersatt de årliga uppgifter som tidigare lämnades i en kontrolluppgift. Uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå, dvs. per betalningsmottagare, lämnas nu löpande till Skatteverket månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för årligen i en kontrolluppgift. Arbetsgivare ska månadsvis redovisa hur mycket lön och skatteavdrag som har betalats till varje anställd. Tidigare betalade arbetsgivare in skatteavdrag och arbetsgivaravgifter som en klumpsumma där ingen krona var kopplad till en specifik anställd. Reglerna om arbetsgivardeklaration på individnivå ger möjlighet till en snabbare kontroll och att lämna information vidare till andra myndigheter (t.ex. Försäkringskassan) utan att behöva invänta de årliga avstämningarna vid deklarationstillfället, vilket kan få till följd att t.ex. bidragsbrott kan upptäckas snabbare. De nya reglerna infördes i två steg. Sedan den 1 juli 2018 gäller, det företag som är skyldiga att föra personalliggare, som t.ex. i byggbranschen, och har fler än 15 anställda. För övriga företag, oavsett bransch och antal anställda, började reglerna gälla den 1 januari 2019.

Pågående arbete

2022 års skatteförfarandeutredning

Den 16 juni 2022 utsågs en särskild utredare med uppgift att se över uppgifterna på individnivå i arbetsgivardeklarationen och vissa frågor

kopplade till personalliggare samt till skattereduktion för hushållsarbete och grön teknik (dir. 2022:68). Utredaren ska bl.a. ta ställning till om ändringar bör göras i regelverket för personalliggare för att effektivisera myndighets-samverkan mot fusk, regelöverträdelse och arbetslivskriminalitet, och lämna nödvändiga författningsförslag. De delar som avser vissa frågor kopplade till personalliggare samt till skattereduktion för hushållsarbete och grön teknik kommer att redovisas i utredningens slutbetänkande senast den 30 augusti 2024.

Den 30 augusti 2023 överlämnade 2022 års skatteförfarandeutredning sitt delbetänkande En utvecklad arbetsgivardeklaration – åtgärder mot missbruk av välfärdssystemen (SOU 2023:47) med förslag på en utvecklad arbetsgivardeklaration för att motverka arbetslivskriminalitet, felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen.

Utredningen lämnar två förslag som ska ge myndigheter och arbetslöshetskassor bättre förutsättningar att bedöma om en individuppgift är riktig. Förslagen syftar till att minska risken för att oriktiga uppgifter på individnivå leder till felaktiga utbetalningar eller andra felaktiga beslut genom att ge mottagarna av individuppgifterna tydligare signaler om vilka uppgifter som bör kontrolleras. Utredningen lämnar även förslag på att ytterligare en uppgift, som är av stor vikt för Försäkringskassans hantering av vissa förmåner, ska lämnas i samband med arbetsgivardeklarationen.

Det föreslås också att Skatteverket ska lämna ut uppgifter på individnivå till Försäkringskassan i större utsträckning än i dag.

Regeländringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024, utom förslaget om att uppgifter om viss frånvaro ska lämnas i samband med arbetsgivardeklarationen som föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Förslaget har remitterats och remissvar skulle ha lämnats senast den 29 december 2023.

Förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter

Den 21 oktober 2023 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information om enskilda inom och mellan myndigheter och andra organ som enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) jämföras med myndigheter. Syftet är att information ska kunna utbytas i den utsträckning som det behövs för att myndigheterna bl.a. ska kunna förhindra, förebygga, upptäcka, utreda och ingripa mot fusk, felaktiga utbetalningar, regelöverträdelse och brottslighet så effektivt som möjligt, utan att det medför ett oproportionerligt intrång i den personliga integriteten. Uppdraget ska slutredovisas senast den 28 februari 2025. Senast den 30 augusti 2024 ska utredaren lämna en delredovisning av uppdraget att kartlägga myndigheternas behov av förbättrade möjligheter till informationsutbyte, att analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta sekretessbelagd information kan tillgodoses samt att särskilt överväga och lämna förslag på en generell möjlighet att lämna

uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda till en annan myndighet, såväl på begäran som på eget initiativ.

En reform för datadelning

Den 18 december 2023 överlämnades betänkandet En reform för datadelning (SOU 2023:96), till regeringen. Utredningen handlar om hur den offentliga förvaltningen ska kunna samverka bättre genom att dela data på ett effektivt och säkert sätt. Förslaget innebär att Sverige kan påbörja bygget av en informationsmotorväg som bl. a. kommer att underlätta arbetet med att motverka välfärdsbrott, öka patientsäkerheten och hantera klimatomställningen.

Framtidens dataskydd–Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden

Den 22 december 2023 överlämnades betänkandet Framtidens dataskydd–Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (SOU 2023:100) till regeringen. I betänkandet föreslår utredningen att det bl.a. ska införas en beskattningsdatalag, folkbokföringsdatalag, tulldatalag och kronofogdedatalag som ger myndigheterna rätt att behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka fel i de verksamheter som omfattas av de nya lagarna. Kronofogdemyndigheten ska även få behandla personuppgifter för att göra sådana analyser och urval i syfte att motverka överskuldssättning. Utredningen föreslår även flera bestämmelser som ska minska det intrång i den personliga integriteten som förslagen kan leda till.

Utredningen har även haft i uppdrag att modernisera myndigheternas dataskyddsreglering då den nuvarande regleringen inte tar hänsyn till den tekniska utveckling som har skett sedan reglerna infördes. I betänkandet föreslår utredningen en modern och mer flexibel dataskyddsreglering.

Syftet med förslagen är att ge myndigheterna möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Förslagen kommer i ett nästa steg att remitteras och föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

En ny lag om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet

Den 2 februari 2024 remitterade regeringen lagrådsremissen En ny lag om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

Förslaget syftar till att ge Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för vård och omsorg, Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, kommuner och arbetslöshetskassor förutsättningar att utbyta uppgifter

som behövs för att säkerställa korrekta beslutsunderlag för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Förslaget syftar även till att ge Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten tillgång till uppgifter som behövs för att planera, genomföra eller följa upp myndighetsgemensamma kontroller av arbetsplatser för att motverka fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juni 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skatte- och avgiftskontroll behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att skattefelet begränsas och att skattebrott, skattefusk och skatteundandragande motverkas. Skatteverket hade i sitt regleringsbrev för 2023 som mål att skillnaden mellan de teoretiskt riktiga och de fastställda beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Skatteverket ska vart fjärde år bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats. Nästa bedömning ska lämnas i årsredovisningen för 2025. Utskottet förutsätter att regeringen kontinuerligt fortsätter att granska Skatteverkets resultatredovisning på detta område.

Utskottet konstaterar att en ny myndighet inrättades den 1 januari 2024, Utbetalningsmyndigheten. Myndigheten ska bl.a. arbeta med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar genom att granska utbetalningar med hjälp av dataanalyser och urval för att identifiera fusk och bidragsbrott. Statliga myndigheter och vissa andra aktörer ska under vissa förhållanden lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som i sin tur även ska underrätta andra myndigheter och berörda aktörer vid fusk och bidragsbrott samt vid andra felaktigheter.

Vidare har en utredare inom Finansdepartementet haft i uppdrag att utvärdera möjligheterna till informationsutbyte mellan statliga och kommunala myndigheter och arbetslöshetskassor, i syfte att bl.a. stärka förutsättningarna för myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet. I promemorian Utökat informationsutbyte (Ds 2022:13) föreslås bl.a. att det införs en utökad möjlighet att lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda. Enligt förslaget ska sådana uppgifter få lämnas till en annan myndighet om de behövs för att fullgöra författningsreglerad verksamhet och om inte övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att

uppgifterna lämnas ut. Promemorian har remitterats och förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet konstaterar att 2022 års skatteförfarandeutredning den 30 augusti 2023 överlämnade sitt delbetänkande En utvecklad arbetsgivardeklaration – åtgärder mot missbruk av välfärdssystemen (SOU 2023:47) med förslag på en utvecklad arbetsgivardeklaration för att motverka arbetslivskriminalitet, felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen. Regeländringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024, utom förslaget om att uppgifter om viss frånvaro ska lämnas i samband med arbetsgivardeklarationen som föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Förslaget har remitterats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Den 21 oktober 2023 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information om enskilda inom och mellan myndigheter och andra organ som enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) jämföras med myndigheter.

Den 18 december 2023 överlämnades betänkandet En reform för datadelning (SOU 2023:96) till regeringen. Utredningen handlar om hur den offentliga förvaltningen ska kunna samverka bättre genom att dela data på ett effektivt och säkert sätt.

Den 22 december 2023 överlämnades betänkandet Framtidens dataskydd–Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (SOU 2023:100) till regeringen. I betänkandet föreslår utredningen att det bl.a. ska införas en beskattningsdatalag, folkbokföringsdatalag, tulldatalag och kronofogdedatalag som ger myndigheterna rätt att behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka fel i de verksamheter som omfattas av de nya lagarna.

En viktig del i arbetet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och vid samverkan mot fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet är att berörda statliga myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor kan utbyta information med varandra. En ny lag om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet remitterades till Lagrådet den 2 februari 2024. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juni 2024.

Utskottet anser mot denna bakgrund att riksdagen inte behöver rikta något tillkännagivande till regeringen med det innehåll som motionärerna föreslår och avstyrker motionerna 2023/24:1628 (C) yrkande 6, 2023/24:1822 (C), 2023/24:2057 (S), 2023/24:2199 (M) yrkande 1 och 2023/24:2645 (S) yrkande 15.

Det finns i dag inga indikationer på att skattekontosystemet är i behov av den förändring som föreslås i motion 2023/24:554 (M). Det finns inte heller några indikationer på att taxeringsvärdet på fastigheter är i behov av den förändring som föreslås i motion 2023/24:110 (M). Utskottet finner därför inte skäl att ställa sig bakom motionerna som avstyrks.

Personalliggare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i lagstiftningen om personalliggare.

Jämför reservation 14 (SD), 15 (V) och 16 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del föreslås ett tillkännagivande om att utvärdera systemet med personalliggare i hotell- och restaurangbranschen. I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur effektivt systemet med personalliggare är när det gäller att förhindra skatteundandragande samt på vilket sätt den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på undantag och förenklingar i systemet med personalliggare i sin helhet.

I kommittémotion 2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att krav på elektroniska personalliggare bör införas för företag som utför byggtjänster med rotavdrag.

I motion 2023/24:602 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga en översyn av kravet på personalliggare i mindre företag och om möjligt slopa kravet.

I motion 2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att avskaffa kravet på personalliggare för familjemedlemmar.

Bakgrund och gällande rätt

Personalliggare

Den som bedriver verksamhet inom byggbranschen, fordonsservice, kropps- och skönhetsvård, livsmedels- eller tobaksgrossistbranschen, restaurangbranschen eller tvätteribranschen ska föra personalliggare. En personalliggare är en förteckning över vilka som är verksamma på byggarbetsplatsen eller i verksamhetslokalen. Den ska uppdateras dagligen och vara lättillgänglig om Skatteverket gör ett besök. I personalliggaren ska en anteckning göras av företagsnamn och personnummer eller organisationsnummer.

Företagare i de ovannämnda branscherna ska föra in nödvändiga identifikationsuppgifter i personalliggaren för sig själva och för sin personal.

De ska också löpande dokumentera uppgifter om arbetspass i liggaren, såväl för sig själva som för personalen.

Personalliggaren ska finnas tillgänglig för Skatteverket i verksamhetslokalen respektive på byggarbetsplatsen. Skatteverket får besluta om kontrollbesök i verksamhetslokalen eller på byggarbetsplatsen för att kontrollera att den som är eller kan antas vara skyldig att föra personalliggare fullgör sina eventuella skyldigheter. Vid kontrollbesöket får Skatteverket begära att personer som utför eller kan antas utföra arbetsuppgifter i verksamheten ska styrka sin identitet för att verket ska kunna stämma av sina iakttagelser mot uppgifterna i personalliggaren.

Syftet med personalliggaren är att ge Skatteverket bättre möjligheter att upptäcka och bekämpa svartarbete (prop. 2005/06:169 s. 34). Av förarbetena till bestämmelserna om personalliggare i byggbranschen framgår att syftet också är att främja en sund konkurrens inom byggbranschen (prop. 2014/15:6 s. 38).

Utvärderingar av personalliggarsystemet

Skatteutskottet noterade i sin utvärdering av personalliggarsystemet (2018/19:RFR4) att det finns många olika bilder av systemet med personalliggare och att det varierar mellan olika aktörer. Enligt utskottet kan en del av förklaringen till att synen på systemet är så olika vara att förhållandena skiljer sig åt mellan branscherna och att dessa skillnader påverkar förutsättningarna för att systemet ska fungera.

Skatteverket gjorde under 2019 en effektutvärdering av systemet med personalliggare av vilken det bl.a. framgår att Skatteverkets möjlighet till fysiska besök hos olika verksamheter är ett viktigt inslag för verkets möjlighet att arbeta mot förekomsten av svartarbete.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om personalliggare behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Den 16 juni 2022 utsågs en särskild utredare med uppgift att se över uppgifterna på individnivå i arbetsgivardeklarationen och vissa frågor kopplade till personalliggare samt till skattereduktion för hushållsarbete och grön teknik (dir. 2022:68). Utredaren ska bl.a. ta ställning till om ändringar bör göras i regelverket för personalliggare för att effektivisera myndighets-samverkan mot fusk, regelöverträdelser och arbetslivskriminalitet, och lämna nödvändiga författningsförslag. De delar som avser vissa frågor kopplade till personalliggare samt till skattereduktion för hushållsarbete och grön teknik kommer att redovisas i utredningens slutbetänkande senast den 30 augusti

2024. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete med resultatet av utredningens arbete och avstyrker därför motionerna 2023/24:439 (V) yrkande 16, 2023/24:445 (SD) yrkande 4 i denna del, 2023/24:602 (M), 2023/24:1633 (C) yrkande 9, 2023/24:1655 (SD) yrkande 2 och 2023/24:2480 (C) yrkande 4.

Certifierade kassaregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i lagstiftningen om kassaregister.

Jämför reservation 17 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av marknadsknallarnas förutsättningar. Sedan 2014 är knallarna skyldiga att ha kvittoskrivande kassasystem som måste fungera oavsett om de har tillgång till el eller om mobilnätet blir överbelastat. Dessutom ska kassasystemen tåla fukt och kyla, vilket de inte är konstruerade för. Ingen tillverkare kan idag tillhandahålla system som lever upp till de svenska kraven. Samma förslag finns också i kommittémotionerna 2023/24:443 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 16 och 2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 12. I kommittémotion 2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del föreslås ett tillkännagivande om att utvärdera systemet med kassaregister i hotell- och restaurangbranschen.

I motion 2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 5 och 6 föreslås tillkännagivanden om en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel respektive fäbodverksamhet.

Bakgrund och gällande rätt

Certifierade kassaregister

Den som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning måste ha ett certifierat kassaregister. Definitionen av kassaregister är bred och omfattar kassaapparater, kassaterminaler, kassasystem och liknande apparatur för registrering av varor och tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort (39 kap. 2 § SFL). Som kontant betalning räknas även betalning med kontokort. Alla former av elektroniska betalningar är enligt Skatteverket att jämställa med betalning med kontokort. Försäljning som betalas med Swish ska registreras i ett kassaregister.

Undantag gäller bl.a. för den som bedriver taxitrafik, distans- och hemförsäljning, försäljning av varor eller tjänster mot betalning i en varuautomat och automatspel. Vidare är lagen inte tillämplig för den som endast i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort. Vid bedömningen av om det är fråga om försäljning i obetydlig omfattning ska det särskilt beaktas om försäljningen normalt uppgår till eller kan antas komma att uppgå till sammanlagt högst fyra prisbasbelopp under ett beskattningsår.

Utländska företag utan fast driftsställe i Sverige är skyldiga att använda kassaregister.

Skatteverket får göra oannonserade kontrollbesök och får ta ut en kontrollavgift på 12 500 kronor om kassaregister saknas, inte uppfyller föreskrifternas krav eller inte är anmält i tid eller om uppgifterna i kassaregistret inte sparas, belopp inte slås in eller kunden inte får något kvitto. En förhöjd avgift på 25 000 kronor gäller för en kontrollavgift som tas ut på grund av en överträdelse som har inträffat inom ett år från den dag då Skatteverket meddelade beslutet om den senaste kontrollavgiften.

Torg- och marknadshandel

Det generella undantaget i skatteförfarandelagen från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandel slopades den 1 januari 2014 (prop. 2012/13:129, bet. 2012/13:SkU32, rskr. 2012/13:241). Samtidigt fick Skatteverket större möjlighet att i enskilda fall bevilja undantag från olika skyldigheter som gäller kassaregister. I samband med utvidgningen till torg- och marknadshandel anförde regeringen att det underlag som Skatteverket presenterat tyder på att lagstiftningen om kassaregister har varit framgångsrik och att fler företag konkurrerar på lika villkor. Den tekniska utvecklingen medför att det inte längre är orimligt att även torg- och marknadshandlare omfattas av kravet på kassaregister.

Utvärdering av kassaregisterlagstiftningen

Skatteverket publicerade den 6 april 2022 en utvärderingsrapport om kassaregisterlagstiftningen. En viktig slutsats från analyserna i rapporten är att kravet på kassaregister är svårt att utvärdera. Vid liknande reformer i framtiden finns anledning att fundera över hur lagstiftningen ska genomföras och kanske även hur den ska utformas. En annan viktig slutsats internt för Skatteverket är att urvalen till kassaregisterbesök bör ses över. Ett skäl är att urvalsförfarandet gör det svårt att mäta effekten av besöken. Ett annat skäl är att resultaten, i den mån effekten kan mätas, inte visar tecken på en långsiktigt positiv effekt av besöken. Det finns snarare indikationer på en negativ effekt. En sista slutsats är att analysen har visat hur dataskyddsreglerna begränsar möjligheterna att göra dataanalyser med hjälp av Skatteverkets register. Gallringsreglerna, som gör det omöjligt att använda historiska data längre tillbaka i tiden, har varit ett konkret hinder för att få fram kunskap om kassaregisterkravets övergripande

effekt på regelefterlevnaden. Skatteverket är därför positivt till att regeringen har tillsatt en utredning om en översyn av Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens registerförfattningar (dir. 2021:104).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om kassaregister och marknadsknallarnas förutsättningar behandlades i betänkande 2022/23:SkU13. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Kassaregisterlagen infördes för att motverka skatteundandragande och för att skydda seriösa företag från illojal konkurrens från oseriösa företagare.

Enligt lagstiftningen (39 kap. 9 § första stycket 2 SFL) får Skatteverket i enskilda fall efter ansökan besluta om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister bl.a. om en viss skyldighet är oskälig. Av förarbetena framgår att möjligheten att få undantag enligt denna bestämmelse bl.a. är avsedd för när försäljningen sker utomhus där det t.ex. finns svårigheter med elförsörjningen samtidigt som väderförhållandena är besvärliga. Bedömningen av vad som av tekniska orsaker är oskäligt ska främst göras med utgångspunkt i vilka kassaregistermodeller som vid den aktuella tidpunkten finns på marknaden (prop. 2012/13:129 s.20). Det är Skatteverkets uppgift att göra bedömningen av i vilka enskilda fall en skyldighet som gäller kassaregister är oskälig och när undantag ska beviljas. Förutom möjligheten att bevilja undantag i enskilda fall får Skatteverket med stöd av 39 kap. 10 § SFL utfärda generella föreskrifter om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister.

Utskottet konstaterar att regleringen i skatteförfarandelagen ger möjligheter till undantag från skyldigheter som gäller kassaregister i situationer då skyldigheterna inte är möjliga att uppfylla. Vidare förutsätter utskottet att Skatteverket, som hanterar det praktiska arbetet med kassaregister, utvärderar och meddelar regeringen om man ser behov av förändrad lagstiftning.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Folkbokföring m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om folkbokföring av personer som har uppehållstillstånd genom massflyktsdirektivet med tillfälligt skydd, en översyn av folkbokföringen och systemet med samordningsnummer samt en utredning om enskilda näringsidkares organisationsnummer.

Jämför reservation 18 (SD) och 19 (V, MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2691 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om att de som flytt från Ukraina och omfattas av massflyktsdirektivet ska omfattas av samma regler som asylsökande som beviljas uppehållstillstånd och folkbokförs. Ett liknande förslag finns i kommittémotion 2023/24:955 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

I kommittémotion 2023/24:385 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att lägga till urvalskriteriet funktionsnedsättning i de stora befolkningsundersökningarna. I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 3, 4 och 8 föreslås tillkännagivanden om att regeringen bör överväga en total översyn av folkbokföringen för att minimera folkbokföringsfel och effektivare kunna stävja brottslighet och påbörja en folkräkning. Vidare föreslås att regeringen överväger en total översyn av systemet med samordningsnummer och utreder om enskilda firmor i syfte att motverka id-kapning ska ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer.

I kommittémotion 2023/24:986 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att de som flytt kriget i Ukraina och fått skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige snarast ska få folkbokföras här.

I motion 2023/24:1837 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) föreslås ett tillkännagivande om att överväga en utredning om ett regelverk där det regleras hur många personer som tillåts folkbokföra sig i en specifik bostad i förhållande till bostadens storlek och antal rum.

I motion 2023/24:623 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa biometrisk identifiering vid utfärdande av personnummer och samordningsnummer.

Bakgrund och gällande rätt

Folkbokföring

För att bli folkbokförd krävs att en person har för avsikt att vistas i Sverige i minst ett år och också har rätt att vistas här. Rätt att vistas i Sverige har man om man är medborgare i ett nordiskt land, har uppehållsrätt som EES-medborgare, uppehållsstatus och uppehållsrätt som brittisk medborgare eller familjemedlem eller om man har uppehållstillstånd från Migrationsverket.

Med folkbokföring avses fastställande av en persons bosättning samt registrering av de uppgifter om personen som enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får förekomma i folkbokföringsdatabasen. En mängd uppgifter kan registreras i folkbokföringsdatabasen i samband med ett folkbokföringsärende, exempelvis personnummer, namn, födelsetid, medborgarskap, adress, folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort och civilstånd.

Uppgifterna i folkbokföringen ska spegla befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden så att olika samhällsfunktioner får ett korrekt underlag för beslut och åtgärder (2 § andra stycket förordningen [2017:154] med instruktion för Skatteverket).

Folkbokföringsdatabasen används i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för att tillhandahålla information som behövs för bl.a. samordnad behandling, kontroll och analys av identifieringsuppgifter för fysiska personer och av andra folkbokföringsuppgifter samt handläggning av folkbokföringsärenden (1 kap. 4 § och 2 kap. 1 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet).

Den 1 september 2023 trädde lagändringar i kraft om folkbokföring som syftar till att stärka kvaliteten i folkbokföringen. Skatteverket fick då utökade möjligheter att göra kontrollbesök. Skatteverket ska under vissa förutsättningar kunna besluta om att en person i stället ska folkbokföras i den kommun där han eller hon tidigare var folkbokförd men inte på en viss fastighet, till dess att något annat har beslutats. Åtgärder för att stärka identitetskontrollen infördes som bl.a. innebär att en person ska inställa sig personligen hos Skatteverket för identitetskontroll t.ex. när han eller hon anmäler flytt till Sverige och ska bli folkbokförd. Vid identitetskontrollen ska pass, identitetskort eller en motsvarande handling överlämnas för kontroll. Den som har ett uppehållstillståndskort ska på begäran överlämna detta. Skatteverket får möjlighet att kontrollera biometriska uppgifter som finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid kontrollen. Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta Skatteverket ta fingeravtryck och en ansiktsbild.

I stor utsträckning bygger uppgifterna i folkbokföringen på den enskildes egna anmälningar och uppgifter. Skatteverket har dock vissa utrednings- och kontrollmöjligheter enligt folkbokföringslagen. Skatteverket har t.ex. möjlighet att förelägga en person att göra en anmälan som han eller hon kan

antas vara skyldig att göra enligt folkbokföringslagen (31 § folkbokföringslagen). Skatteverket får också förelägga en fastighetsägare eller innehavare av en bostadslägenhet som upplåter en bostad åt någon annan att uppege till vem bostaden upplåts och om han eller hon med fastighetsägarens eller lägenhetsinnehavarens medgivande i sin tur upplåter bostaden åt någon annan samt vilka personer som enligt fastighetsägarens eller lägenhetsinnehavarens kännedom bor i fastigheten respektive lägenheten (32 § folkbokföringslagen). Den som inte följer ett föreläggande kan föreläggas vid vite av Skatteverket (37 § folkbokföringslagen). Ytterligare ett verktyg som Skatteverket har till förfogande är att göra kontrollbesök för att kontrollera en persons bosättning (32 a och b §§ folkbokföringslagen).

Samordningsnummer

Den 1 september 2023 trädde lagändringar i kraft som innebär att bestämmelser om samordningsnummer för den som inte är eller har varit folkbokförd utmönstrades ur folkbokföringslagen och fördes in i en ny lag, lagen (2022:1697) om samordningsnummer. Behandling av personuppgifter om personer med samordningsnummer kommer dock alltså att omfattas av folkbokföringsverksamheten och regleras även i fortsättningen i lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Bestämmelserna om samordningsnummer innebär bl.a. att Skatteverket tagit över ansvaret för bl.a. identitetskontroller vid tilldelning av samordningsnummer. Samordningsnummer kan tilldelas i tre nivåer beroende på vilken identitetskontroll som föregått tilldelningen, och den som tar emot uppgifter om samordningsnummer ska få tydlig information om vilken bedömning av identiteten som har gjorts. Den högsta nivån ska tilldelas den som har styrkt sin identitet och identitetskontrollen ska i dessa fall göras vid personlig inställelse. Den som har ett pass, identitetskort eller en motsvarande handling ska på begäran överlämna handlingen för kontroll. För att ytterligare stärka identitetskontrollen ska den myndighet som utför identitetskontrollen få möjlighet att kontrollera biometriska uppgifter som finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid kontrollen. Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta myndigheten ta fingeravtryck och en ansiktsbild.

Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten

Den 1 september 2023 trädde ändringar i kraft som ger Skatteverket bättre möjligheter att minska mängden fel i folkbokföringsverksamheten. Skatteverket får genom lagändringarna behandla personuppgifter för att göra dataanalyser och urval för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga uppgifter i folkbokföringsverksamheten. De uppgifter som samlas in för analys och urval utgör en särskild uppgiftssamling analys- och urvalsdatan. Den som samlar in uppgifter ska också säkerställa att uppgifterna inte lämnas ut till andra myndigheter eller andra personer än de som är behöriga att ta del av dem.

Sekretess

I folkbokföringsverksamheten gäller enligt 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL sekretess för en uppgift om en enskilds personliga förhållanden om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs. Det finns en presumtion för offentlighet.

Budgetpropositionen för 2024

Av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2024 avseende utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution framgår att folkbokföringsfelet minskats och resultatet för folkbokföringsverksamheten utvecklats positivt under 2023. Det var fortfarande felaktig adress som förklarade mer än hälften av folkbokföringsfelet. Det största felet bland dem med felaktig adress var fortfarande att många personer var folkbokförda på en boarea som inte ansågs tillräcklig för antalet.

En del i metoden att uppskatta hur många individer som inte är folkbokförda men som borde vara det är att identifiera individer med samordningsnummer som inte är folkbokförda men som under ett aktuellt år och året före hade en disponibel inkomst över ett prisbasbelopp. Den aktuella gruppen fortsatte att öka.

För att minska folkbokföringsfelet har Skatteverket bl.a. gjort bosättningskontroller. Bosättningskontrollerna har lett till ändringar i 79 procent av ärendena vilket är en indikation på att kontrollerna genomförts på områden där risken för fel är hög.

Migrationsverkets information om de som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv och om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet

Uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet kan fås om personen är

- ukrainsk medborgare
- har status eller uppehållstillstånd som skyddsbehövande i Ukraina eller
- är medföljande familjemedlem till någon av de två ovanstående.

För att omfattas av massflyktsdirektivet krävs att personerna har bott i Ukraina och lämnade landet på grund av kriget den 24 februari 2022 eller senare.

I december 2023 beslutade regeringen att fler personer ska kunna få skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet. Personer som tillhör någon av de tre grupperna i listan ovan kan ha rätt till skydd enligt massflyktsdirektivet om de befann sig lagligt i Sverige före den 22 december 2023.

Skatteverkets information till dem som kommer från Ukraina med stöd av massflyktsdirektivet

Den som har uppehållstillstånd genom massflyktsdirektivet med tillfälligt skydd och vistas i Sverige kortare tid än tre år ska inte folkbokföras i Sverige och kan därför inte få ett svenskt personnummer. Däremot kan den som har styrkt sin identitet tilldelas ett samordningsnummer.

Pågående arbete

Skatteverkets rapport Åtgärder för att förbättra folkbokföringen

Regeringen gav den 30 mars 2023 Skatteverket i uppdrag att föreslå metoder för att ta fram en nationell lägesbild och lämna förslag på ytterligare åtgärder för att förbättra folkbokföringen genom folkräkning (Fi2023/01227). Den 4 september 2023 lämnade Skatteverket sin rapport Åtgärder för att förbättra folkbokföringen – Förslag på nationell lägesbild över folkbokförda och andra som finns och verkar i Sverige samt ytterligare åtgärder för att förbättra folkbokföringen (dnr 8-2331045).

Det förslag som Skatteverket har tagit fram som en tänkbar åtgärd för att förbättra folkbokföringen är att ta fram en nationell lägesbild som ska utgöra kärnan i Skatteverkets förslag. Syftet med lägesbilden är bl.a. att skapa ett beslutsunderlag som beskriver personkretsar som finns och verkar i Sverige med eller utan tillstånd samt företeelser och risker kopplade till dessa personkretsar. Skatteverkets bedömning är att den nationella lägesbilden ska innehålla en samlad bild över följande personkretsar

1. folkbokförda personer som därmed är registrerade i folkbokföringsdatabasen
2. personer med samordningsnummer som därmed är registrerade i folkbokföringsdatabasen
3. andra relevanta personkretsar som finns och verkar i Sverige men som inte är registrerade i folkbokföringsdatabasen.

Skatteverket föreslår också åtgärder för att förbättra kvaliteten på uppgifterna i folkbokföringen:

- ökad kontrollen av samordningsnummer
- förstärka kunskaperna om folkbokföring i samhället genom kommunikationsinsatser
- införa en skyldighet för folkbokförda att intyga sina bosättningsuppgifter
- underrätta den eller de personer som är folkbokförda på en viss fastighet, och i förekommande fall lägenhet, om någon annan anmäler flytt dit.

Skatteverkets regleringsbrev för 2024

I Skatteverkets regleringsbrev för 2024 ingår att ta fram en nationell lägesbild. Enligt regeringen ska den nationella lägesbilden ge en samlad bild av de som

är folkbokförda och de som har samordningsnummer och hur samordningsnumren används. Den ska också ge information om relevanta grupper som finns och verkar i Sverige men som inte är eller ska vara folkbokförda.

Lägesbilden ska utformas på det sätt som Skatteverket redovisade till regeringen under hösten 2023 och avsikten är att den ska tas fram regelbundet. För att kunna genomföra uppdraget behöver Skatteverket samarbeta med aktörer som Migrationsverket, Polismyndigheten och Statistiska centralbyrån. Ansvariga myndigheter kommer att kunna använda informationen för att förbättra arbetssätt och göra riktade kontroller. Regeringen kommer i sin tur att kunna använda lägesbilden som ett underlag för att vidta ytterligare åtgärder för att motarbeta allvarliga samhällsproblem.

För att komma åt den grova organiserade brottsligheten måste den kriminella ekonomin strypas. Felaktig folkbokföring kan bl.a. användas som ett redskap för välfärdsbrottslighet. Därför är det angeläget att förbättra folkbokföringen och regelbundet sammanställa en lägesbild över befolkningen. Uppdraget ska redovisas senast den 28 juni 2024.

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen genomför just nu en granskning av fastställande av identitet. Resultatet av granskningen kommer att presenteras i en rapport med planerad publicering i maj 2024.

När människor kommer till Sverige ska myndigheterna fastställa deras identitet. Efter inresan kan ytterligare identitetsutredningar följa, t.ex. vid inre utlänningskontroller, ansökan om uppehålls- eller arbetstillstånd, utvisning, folkbokföring och begäran om samordningsnummer. Att fastställa identitet är också centralt för att minska risken för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Det finns flera utredningar och rapporter som visar på utmaningar och brister i det arbetet. Även Riksrevisionen har i två tidigare granskningar identifierat allvarliga brister i Migrationsverkets och Skatteverkets rutiner vid kontroll av id-handlingar hos den person som ansökt om uppehållstillstånd eller anmält invandring till Sverige.

Granskningen ska svara på om de statliga insatserna för att fastställa identiteten på personer som kommer till Sverige är effektiva. Fokus kommer bl.a. att ligga på myndigheternas processer och samverkan. Även regeringens styrning omfattas av granskningen.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om lagring av biometriska data, undantag från krav på att lämna biometriska uppgifter, förändringar och förbättringar av lagstiftningen om samordningsnummer, lagförslag som skärper och förbättrar folkbokföringslagstiftningen, utökad krav på personlig inställelse, förändringar i fråga om folkbokföringsbrott m.m. behandlades i betänkande

2021/22:SkU28 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen. Motionsyrkanden om folkräkning, folkbokföring av barn på två adresser, skydd för folkbokföringsuppgifter och samordningsnummer behandlades i betänkande 2022/23:SkU8 Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten.

Utskottets ställningstagande

Regeringen och Skatteverket har arbetat på bred front för att komma till rätta med problem med folkbokföring och samordningsnummer. Ny lagstiftning genomfördes under 2023.

Utskottet konstaterar att regeringen har tillsatt utredningen Utökade befogenheter för Skatteverket inom brottsbekämpning och folkbokföring (dir. 2023:134) där en särskild utredare ska se över straffbestämmelserna i folkbokföringslagen och bl.a. lämna förslag på hur ett utvidgat straffansvar ska utformas.

Utskottet konstaterar vidare att det av den rapport som Skatteverket lämnade i september 2023 bl.a. framgår att det ska tas fram en årlig lägesbild över befolkningen i Sverige. Lägesbilden ska vara bred och även omfatta personer med samordningsnummer och personer som inte finns registrerade hos Skatteverket. Skatteverket ska också öka bosättningskontrollerna kraftigt kommande år. Utskottet ser inte någon anledning att förekomma det arbete som nu pågår. Utskottet anser att de nya lagstiftningar som nyligen trätt i kraft måste få möjlighet att tillämpas och utvärderas. Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motionerna 2023/24:385 (SD) yrkande 11, 2023/24:1655 (SD) yrkandena 3 och 4 och 2023/24:1837 (SD).

Migrationsminister Maria Malmer Stenergard (M) meddelade den 6 februari 2024 att man är klara med ett lagförslag som gör att ukrainska flyktingar kan folkbokföra sig i Sverige. Lagförslaget ska skickas ut på remiss. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete med frågan och avstyrker därför motionerna 2023/24:955 (MP) yrkande 1, 2023/24:986 (V) yrkande 26 och 2023/24:2691 (MP) yrkande 32.

Mot bakgrund av de lagändringar om folkbokföring som nyligen trätt i kraft och som syftar till att stärka kvaliteten i folkbokföringen och i lagen om samordningsnummer saknas behov av de förändringar som föreslås i motion 2023/24:623 (M). Utskottet finner därför inte skäl att ställa sig bakom motionen, som avstyrks.

Utskottet finner inte skäl att förorda ändringar i systemet för organisationsnummer för enskilda firmor. Utskottet avstyrker motion 2023/24:1655 (SD) yrkande 8.

Skyddade personuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i reglerna för skyddade personuppgifter.

Jämför reservation 20 (SD) och 21 (C, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förhindra brott.

I kommittémotion 2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om att man bör utreda möjligheten för människor med skyddad identitet att driva företag. I kommittémotion 2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkandena 10 och 41 föreslås tillkännagivanden om att se över systemet för personer med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder och om att olika möjligheter för människor med skyddad identitet att driva företag bör utredas.

I motion 2023/24:651 av Kadir Kasirga (S) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör verka för att anställda inom Statens institutionsstyrelse (SiS) får skyddade personuppgifter. I motion 2023/24:1678 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om behovet av att kartlägga hur ofta personer som lever med skyddade uppgifter får sina uppgifter röjda och hur det ska förhindras.

I motion 2023/24:2532 av Markus Wiechel (SD) föreslås ett tillkännagivande om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten.

I motion 2023/24:1396 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3 och 6 föreslås tillkännagivanden om att överväga att skyddade identiteter för brottsoffer för hedersbrott ska vara livslånga och om att överväga att socialtjänsten sekretessbelägger identiteten på brottsoffret i ärenden vid misstanke om hederskultur.

I motion 2023/24:837 av Mikael Larsson (C) föreslås ett tillkännagivande om att snarast utreda möjligheten att skydda Sveriges invånares personnummer så att kriminella inte kan komma åt individers personnummer och använda dem i syfte att genomföra ett brott. I motion 2023/24:2588 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att höja kunskapen hos myndigheter som kan komma i kontakt med kvinnor som lever gömda samt om att förändra lagstiftningen så att kvinnor som lever gömda inte ska behöva riskera att röja sin identitet på grund av offentlighetsprincipen.

I motion 2023/24:2389 av Kjell-Arne Ottosson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att personnummer inte ska vara en offentlig handling.

Bakgrund och gällande rätt

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga. Sekretess gäller hos alla myndigheter om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut (22 kap. 1 § OSL).

Det finns tre olika nivåer av skyddade personuppgifter i Sverige i dag. Två av dem handläggs av Skatteverket - skyddad folkbokföring och sekretessmarkering - och den tredje av Polismyndigheten fingerade personuppgifter.

Sekretessmarkering är den lägre graden av skyddade personuppgifter. En sekretessmarkering är en administrativ åtgärd som gör det svårare för andra att ta del av en annan persons personuppgifter i folkbokföringsregistret. Sekretessmarkeringen omfattar en persons alla personuppgifter. En sekretessmarkering fungerar som en varningssignal för Skatteverket och andra myndigheter om att en prövning ska göras innan uppgifterna om en person lämnas ut. Det är alltså ingen absolut sekretess. En sekretessmarkering är en administrativ åtgärd som motsvarar hemligstämpeln på ett dokument. Skatteverket kan registrera en sekretessmarkering om det finns risk för att en person utsätts för brott, förföljelse eller allvarliga trakasserier.

Skyddad folkbokföring ger ett starkare skydd än sekretessmarkering. När en person har en markering för skyddad folkbokföring får han eller hon vara folkbokförd i den gamla kommunen trots att personen har flyttat därifrån eller i en annan kommun som personen inte har haft någon anknytning till. De gamla adressuppgifterna tas bort och den nya adressen registreras inte i folkbokföringen, och sprids därmed aldrig till andra myndigheter. En adress till Skatteverket registreras dit personen får sin post. Skyddad folkbokföring kan fås om det finns särskilda skäl att anta att personen kan bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier.

Fingerade personuppgifter kan man få om man är utsatt för särskilt allvarlig brottslighet och hotas till sitt liv, hälsa eller frihet. Det innebär att man får nya identitetsuppgifter, t. ex. ett nytt namn och ett nytt personnummer. Ansökan görs hos polisen.

Straffrättsligt skydd mot olovlig identitetsanvändning

Regeringen lämnade i proposition 2015/16:150 förslag på stärkt skydd mot utnyttjande av identitetsuppgifter. Ett nytt brott infördes i brottsbalken, olovlig identitetsanvändning. Med olovlig identitetsanvändning menas att någon använder en annan persons identitetsuppgifter utan att personen lämnat sitt samtycke. Även brottet olaga förföljelse ska omfatta handlingar som handlar om olovlig identitetsanvändning. Straffbestämmelsen syftar till att motverka missbruk av identitetsuppgifter och ge skydd mot den integritetskränkning det innebär att få dessa utnyttjade. Genom kriminaliseringen får den drabbade bättre möjlighet att ta till vara sin rätt. Ändringarna trädde i kraft den 1 juli

2016 (bet. 2015/16:JuU29 Straffrättsligt skydd mot olovlig identitetsanvändning).

Integritetsskyddsmyndigheten

Integritetsskyddsmyndigheten, tidigare Dataskyddinspektionen, har fått i uppdrag av regeringen getts i uppdrag att löpande följa utvecklingen inom integritetsskydd och att vart fjärde år rapportera till regeringen om den mest aktuella och betydelsefulla utvecklingen som påverkar den personliga integriteten. Integritetsskyddsrapport 2020 är den första redovisningen enligt uppdraget. Rapporten lämnades över till regeringen i januari 2021.

Jämställdhetsmyndigheten

Jämställdhetsmyndigheten fick i april 2021 i uppdrag att genomföra kunskaps höjande insatser när det gäller våldsutsatta personer som lever med skyddade personuppgifter, med fokus på kvinnor och barn (dnr A2021/00971). Uppdraget redovisades i mars 2022 i rapporten Skyddade personuppgifter – oskyddade personer (2022:10). Jämställdhetsmyndigheten uppger i sin rapport att det finns brister i myndigheters digitala tjänster till kvinnor och män som lever med skyddade personuppgifter, vilket kan innebära praktiska svårigheter i vardagen.

Riksrevisionens rapport Digitala tjänster till privatpersoner – stora utvecklingsmöjligheter för statliga myndigheter

Riksrevisionen konstaterar bl.a. i sin rapport Digitala tjänster till privatpersoner – stora utvecklingsmöjligheter för statliga myndigheter (RiR 2023:6) att de flesta tjänster som ingår i granskningens urval inte kan användas av personer med skyddade personuppgifter. Det beror på att det endast är utvalda handläggare på myndigheterna som hanterar ärenden från personer med skyddade personuppgifter. Myndigheterna kan i många fall inte garantera att de skyddade personuppgifterna inte röjs när de digitala tjänsterna används. Men det finns undantag. Ett fåtal tjänster finns tillgängliga för personer med skyddade personuppgifter, vilket visar att det är möjligt att utveckla tjänsterna på ett sätt som gör dem tillgängliga för gruppen. Det är exempelvis möjligt för en person med skyddad adress att ansöka till universitet och högskola på antagning.se, men hanteringen av personer med skyddade personuppgifter är manuell. Försäkringskassan har gjort det möjligt att använda tjänster som ansökan om sjukpenning och ändrad omfattning av och avslutad sjukpenning. Men det går däremot inte att ansöka om bl.a. föräldrapenning eller tio dagar vid barns födelse. Av rapporten framgår även att det enligt Skatteverkets uppgifter är 14 000 kvinnor och 10 000 män som lever med skyddade personuppgifter, antingen sekretessmarkering eller skyddad folkbokföring. Även om detta är en liten grupp i relation till befolkningen i stort är detta personer som kan ha särskilt stort behov av att utföra sina ärenden digitalt. Ett

besök på ett statligt servicekontor eller annan kontakt med myndigheterna kan för dessa personer vara förenat med otrygghet.

Skatteverkets rapport Att leva med skyddade personuppgifter – Resultat från Skatteverkets enkätstudie

Skatteverket publicerade den 13 december 2023 rapporten Att leva med skyddade personuppgifter – Resultat från Skatteverkets enkätstudie (dnr 8-2671136). Syftet med rapporten är att undersöka hur personer med skyddade personuppgifter uppfattar sin livssituation och kontakten med olika myndigheter. Resultaten är baserade på en enkät som Skatteverket skickade ut våren 2022 och som besvarades av 1 115 personer. De viktigaste resultaten uppges vara följande:

- Kvinnor har i högre utsträckning skydd på grund av våld i nära relation och män i högre utsträckning skydd på grund av hot från kriminella miljöer och arbetsrelaterat hot och våld.
- Personer som lever med skyddade personuppgifter tvingas hantera omfattande praktiska problem, exempelvis försenad post, brist på digitala lösningar och problem med barnomsorg.
- 37 procent uppger i enkäten att de fått sina skyddade personuppgifter röjda. Detta leder i många fall till allvarliga konsekvenser som att behöva flytta eller byta arbetsplats. 23 procent uppger i enkäten att de på grund av röjningen har blivit hittade av den som hotar dem eller utsatta för hot eller våld.
- Konsekvenserna av en röjning är mer omfattande för de personer som har skydd på grund av våld i nära relation och konsekvenserna blir allvarligare det är rättsväsendet, vården eller socialtjänsten som har röjt uppgifterna.

Pågående arbete

Framtidens dataskydd – Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden

Den 22 december 2023 överlämnades betänkandet Framtidens dataskydd–Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (SOU 2023:100) till regeringen. I betänkandet föreslår utredningen att det bl.a. ska införas en beskattningsdatalag, folkbokföringsdatalag, tulldatalag och kronofogdedatalag som ger myndigheterna rätt att behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka fel i de verksamheter som omfattas av de nya lagarna. Kronofogdemyndigheten ska även få behandla personuppgifter för att göra sådana analyser och urval i syfte att motverka överskuldssättning. Utredningen föreslår även flera bestämmelser som ska minska det intrång i den personliga integriteten som förslagen kan leda till.

Utredningen har även haft i uppdrag att modernisera myndigheternas dataskyddsreglering eftersom den nuvarande regleringen inte tar hänsyn till

den tekniska utveckling som har skett sedan reglerna infördes. I betänkandet föreslår utredningen en modern och mer flexibel dataskyddsreglering.

Syftet med förslagen är att ge myndigheterna möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Förslagen kommer i ett nästa steg att remitteras och föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Skatteverkets regleringsbrev för 2024

I Skatteverkets regleringsbrev för 2024 ingår att etablera en nationell struktur för samverkan med, och informations spridning till, andra myndigheter i syfte att bidra till en enhetlig, säker och effektiv hantering av skyddade personuppgifter. Skatteverkets samverkan ska stödja myndigheter i deras hantering av personuppgifter samt information riktad till målgruppen som lever med skyddade personuppgifter. I genomförandet ska behovet av anpassad kommunikation beaktas. Det kan gälla t.ex. barn och unga, personer med utländska bakgrund samt personer utsatta för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck. Arbete ska samordnas med Jämställdhetsmyndighetens uppdrag att samordna och följa upp myndigheternas arbete med skyddade personuppgifter. Skatteverket ska redovisa uppdraget till regeringskansliet den 31 oktober 2024.

Utredningen om åtgärder för att minska offentliganställdas utsatthet, SOU 2024:1

Den 11 januari 2024 överlämnades betänkandet Utredningen om åtgärder för att minska offentliganställdas utsatthet (SOU 2024:1) till regeringen. I utredningens uppdrag ingick bl.a. att analysera behovet av en minskad exponering av offentliganställdas namn och att analysera behovet av ett starkare skydd för uppgifter om offentliganställda. Sammantaget gör utredningen bedömningen att intresset av att skydda de offentliganställda bör ges större vikt än tidigare.

Stärkt skydd för vissa polisanställda

Den 22 februari 2024 beslutade regeringen om lagrådsremissen Stärkt skydd för vissa polisanställda.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skydd för folkbokföringsuppgifter behandlades i betänkande 2022/23:SkU8 Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten.

Utskottets ställningstagande

Offentlighetsprincipen är en grundsten i Sveriges demokratiska statskick. Utskottet inser att det dock i vissa fall kan vara motiverat med inskränkningar i denna princip för att skydda enskilda personer eller tjänstemän. Det är också viktigt att lagstiftningen följer med i den digitala utvecklingen som sker i samhället för att på bästa sätt hantera avvägningen mellan offentlighet och sekretess.

Utskottet konstaterar att den 1 april 2024 träder nya bestämmelser i kraft som syftar till att förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende (prop. 2023/24:3). Utskottet anser att den nya lagstiftningen som snart träder i kraft måste få möjlighet att tillämpas och utvärderas. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen av det nya regelverket och vid behov vidtar ytterligare åtgärder.

Utskottet konstaterar att regeringen i skrivelsen Riksrevisionens rapport om digitala tjänster till privatpersoner (skr. 2023/24:7) uppger att det är viktigt att förbättra de rättsliga förutsättningarna för att till fullo nyttja digitaliseringens möjligheter. Utskottet instämmer i detta.

Utskottet noterar att det i Skatteverkets regleringsbrev för 2024 ingår att etablera en nationell struktur för samverkan med, och informationsspridning till, andra myndigheter i syfte att bidra till en enhetlig, säker och effektiv hantering av skyddade personuppgifter.

Utskottet avstyrker mot denna bakgrund motionerna 2023/24:837 (C), 2023/24:1396 (M) yrkandena 3 och 6, 2023/24:1655 (SD) yrkande 6, 2023/24:1678 (S) yrkande 7, 2023/24:2389 (KD), 2023/24:2492 (C) yrkande 32, 2023/24:2499 (C) yrkandena 10 och 41, 2023/24:2532 (SD) och 2023/24:2588 (C) yrkande 3.

Utskottet noterar att Utredningen om åtgärder för att minska offentliganställdas utsatthet nyligen överlämnat sitt betänkande (SOU 2024:1) där man bl.a. gör bedömningen att intresset av att skydda de offentliganställda bör ges större vikt än tidigare. Utskottet vill inte föregripa regeringens arbete med utredningens förslag och avstyrker därför motion 2023/24:651 (S).

Folkbokföring av barn på två adresser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att myndighetspost och information till vårdnadshavare ska adresseras till båda föräldrarna. Jämför reservation 22 (C, MP).

Motionen

I motion 2023/24:2481 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna till ett barn. För att säkerställa insyn bör myndighetspost och meddelanden från exempelvis förskola och skola alltid skickas till båda vårdnadshavarna om de inte delar bostadsadress. I dag skickas sådan post bara till barnets boendeförälder även om båda föräldrarna är vårdnadshavare. Det är inte rimligt att en vårdnadshavare ska vara beroende av att den andra vårdnadshavaren lämnar information.

Bakgrund

Barn, dvs. personer under 18 år, ska folkbokföras enligt samma regler som vuxna och ska vara folkbokförda där de tillbringar sin nattvila eller motsvarande vila (dygnsvilan). Barn kan ibland bo på två ställen, vilket kan innebära dubbel bosättning. Det är t.ex. vanligt när föräldrarna har var sin bostad och barnet vistas hos båda föräldrarna. Huvudregeln är att barnet då får folkbokföras hos den av vårdnadshavarna som de båda är överens om. Detta gäller i de fall då föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet och barnet bor ungefär lika ofta hos båda sina föräldrar. Om huvudregeln inte är tillämplig, t.ex. när föräldrarna inte är överens om barnets folkbokföring, ska ett barn folkbokföras hos den förälder där barnet tillbringar flest nätter. Om barnet bor lika mycket tid hos båda föräldrarna ska folkbokföringen inte ändras så länge en förälder bor kvar i familjens tidigare gemensamma bostad. Detta gäller även om barnet tillbringar en natt mer i veckan hos den andra föräldern. Om det inte finns någon sådan gemensam bostad och barnet bor lika många nätter hos båda föräldrarna eller om föräldrarna lämnar olika uppgifter om var barnet bor, ska barnets folkbokföring bestämmas utifrån barnets boendesituation. Vid denna typ av bedömning av ett barns folkbokföring är det Skatteverket som beslutar var barnet ska vara folkbokförd.

Tidigare riksdagsbehandling

Motsvarande motionsyrkanden har behandlats av utskottet vid flera tillfällen, senast i betänkande 2021/22:SkU17. Utskottet vidhöll sitt ställningstagande med följande motivering: Enligt Folkbokföringsutredningen (SOU 2009:75 Folkbokföringen s. 382) fanns det inte tillräckligt starka skäl för att införa en

möjlighet att folkbokföra ett barn på två ställen eller att låta barnet vara folkbokförd hos den ena föräldern och samtidigt registrera den andra förälderns adress i folkbokföringsdatabasen. Riksdagen antog i stället bestämmelser som innebär att båda vårdnadshavarna om de är överens själva ska kunna välja var ett barn som bor ungefär lika mycket hos dem båda ska anses bosatt (bet. 2012/13:SkU25, rskr. 2012/13:254). En vårdnadshavare ska också vid gemensam vårdnad ensam kunna överklaga ett beslut om barnets folkbokföring. Utskottet var inte berett att tillmötesgå motionärernas förslag om ett tillkännagivande om att barn ska kunna vara folkbokförda på två adresser eller om hur utskick till vårdnadshavare sker. Motionsyrkandet avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet står fast vid den uppfattning som utskottet och riksdagen tidigare gett uttryck för, och avstyrker därför motionsyrkandet.

Reservationer

1. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1 och
2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 13 och
avslår motionerna

2023/24:229 av Hans Eklind och Yusuf Aydin (båda KD),

2023/24:644 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:747 av Jan Ericson (M),

2023/24:1125 av Helena Storckenfeldt och Lars Püss (båda M),

2023/24:1411 av Josefin Malmqvist (M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:1412 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),

2023/24:2110 av Jesper Skalberg Karlsson och Anna af Sillén (båda M)
yrkandena 1 och 2,

2023/24:2271 av Carl Nordblom (M),

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 3 och

2023/24:2527 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1–4.

Ställningstagande

De flesta skattebetalare saknar tillräcklig kunskap om vilka skatter de betalar, hur höga skatterna är och hur de betalas. Det innebär ett demokratiskt underskott när människor saknar kunskap om vilka offentliga resurser som de är delaktiga i att betala in. Vi ser därför ett behov av att öka medvetenheten om skatter genom en ökad transparens på de månatliga lönebeskeden av vilka det också ska framgå de sociala avgifter som tas ut på lönen. På samma sätt ska det på det årliga slutskattebeskedet göras en total sammanställning, i form av diagram och en pedagogisk förklaring, av de skatter och sociala avgifter som varje individ betalat in under året. Varje medborgare ska löpande kunna kontrollera hur mycket som har betalats in och hur pengarna årligen har fördelats på de olika offentliga verksamheterna. Det handlar om att ge ökad information som en del i att öka transparensen. På samma sätt behöver

kassakvitton bli mer transparenta när det gäller punktskatternas del av slutpriset.

Detta bör regeringen se över.

2. Synliga skatter och avgifter, punkt 1 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 3 och avslår motionerna

2023/24:229 av Hans Eklind och Yusuf Aydin (båda KD),

2023/24:644 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2023/24:747 av Jan Ericson (M),

2023/24:1125 av Helena Storckenfeldt och Lars Püss (båda M),

2023/24:1411 av Josefin Malmqvist (M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:1412 av Marie-Louise Hänel Sandström (M),

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1,

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 13,

2023/24:2110 av Jesper Skalberg Karlsson och Anna af Sillén (båda M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:2271 av Carl Nordblom (M) och

2023/24:2527 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Det ska vara tydligt för både företag och privatpersoner vilka skatter som har betalats. Skattesystemet ska vara så enkelt och transparent som möjligt. Arbetsgivaravgiften bör därför synliggöras genom att den allmänna löneavgiften separeras från arbetsgivaravgiften. Genom att separera dessa avgifter från varandra blir det tydligare vilka skatter företagen betalar.

Detta bör regeringen se över.

3. Deklaration m.m., punkt 2 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 9 och
avslår motionerna
2023/24:193 av Magnus Jacobsson (KD),
2023/24:827 av Rickard Nordin (C),
2023/24:2201 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:2239 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Enskild firma är en lämplig form för ensamföretagare men är en företagsform som innebär en hel del administrativa sysslor som tar tid i anspråk från företagets kärnverksamhet. Många företagare är fullt upptagna med att utveckla, marknadsföra och leverera företagets erbjudanden till sina kunder. Mot bakgrund av detta anser vi att Skatteverket bör tillhandahålla förnyade, förenklade och automatiserade digitala tjänster för enskilda företagares redovisning och deklaration av skatter.

Detta bör regeringen se över.

4. Deklaration m.m., punkt 2 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:827 av Rickard Nordin (C) och
avslår motionerna
2023/24:193 av Magnus Jacobsson (KD),
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 9,

2023/24:2201 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:2239 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Skatteverket har varit en föregångare när det gäller att digitalisera sin verksamhet, underlätta för medborgarna och förenkla deklarerationer. Det finns dock fortfarande ett antal områden där mer behöver göras. Den som vill ställa på och av sitt fordon för att inte behöva betala fordonsskatt har flera dagars karens för att få detta gjort. Det är ett stort problem, inte minst i fråga om husbilar, som inte används helårsvis. Karenstiden har kortats men är fortfarande orimligt lång. Eftersom detta är något som görs digitalt av fordonsägarna själva bör det kunna ske samma dag. För att beivra missbruk med väldigt många på- och avställningar bör det gå att införa ett maxtak under ett kalenderår. Ett liknande problem finns med förmånsbeskattningen av bilar. Beskattningen utgår alltid från hela kalendermånader, oavsett när bilen hämtas ut. Det gör att trycket på fordonsförsäljarna blir orimligt högt i början av varje månad när brukarna vill hämta ut bilarna för att undvika att behöva betala skatt för en hel månad när bilen endast kan nyttjas del av månaden. Samma situation uppkommer vid återlämning av bilen när brukaren vill nyttja fordonet så lång tid som möjligt av månaden eftersom förmånsbeskattning görs för hela månaden. Detta drabbar särskilt den som av någon anledning lämnar ifrån sig sin förmånsbil under perioden, t.ex. vid föräldraledighet. Eftersom reglerna för bilförmån har ändrats till att i högre grad motsvara privat ägande är det också rimligt att reglerna om hela kalendermånader ändras. Det verkar vara något som hänger kvar från tiden när hanteringen av detta inte var digitaliserad. Numera borde detta kunna göras per automatik på samma sätt som när man ställer av och på bilen.

Det måste vara lätt att göra rätt även för en kassör i en ideell förening. Föreningar är precis som alla andra utbetalare skyldiga att lämna kontrolluppgifter om ersättning till personer som uppgår till 100 kronor eller mer. Många föreningar är små och omsätter inte några stora summor. Många av de som är kassörer i de ideella föreningarna har inte någon professionell erfarenhet av att arbeta med ekonomi, och då innebär det ett stort ansvar och mycket arbete att hantera skatte- och avgiftssituationen och den administration som detta innebär. Att minska onödig administration och underlätta för kassörer i de ideella föreningarna skulle ge mer tid till föreningarnas kärnverksamhet. Gränsen för när föreningar är skyldiga att lämna kontrolluppgifter bör därför höjas.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det jag anför ovan.

5. Skatteavtal m.m., punkt 4 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2023/24:934 av Linus Lakso m.fl. (MP),
2023/24:1315 av Fredrik Olovsson (S) och
2023/24:1323 av Fredrik Olovsson (S).

Ställningstagande

Skatteavtal tecknas multilateralt eller bilateralt. Löpande har Sverige tecknat skatteavtal med många länder och OECD har tagit fram multilaterala skatteavtal för att undvika skatteundrandragande som Sverige är part i. De internationella skatteavtalen behöver kontinuerligt uppdateras. Det är en ständig process som innebär att om Sverige förblir passivt kan vi hamna i ett läge där vi till slut får en skattemässig konkurrensnackdel gentemot andra länder. Det är därför viktigt att genomföra en översyn av de skatteavtal som Sverige har tecknat för att se vilka behov det finns av förnyelse.

Sverige har i flera decennier arbetat med genomförandet av globala partnerskap i syfte att stärka utvecklingsländers skattekapacitet. Sverige har lagt resurser på att bygga upp utvecklingsländers möjligheter att beskatta den egna ekonomin. När det nu gått en tid kan det vara lämpligt att utvärdera hur arbetet med skattekapacitet har utvecklats. Vilka länder är i dag självständiga med en fungerande marknadsekonomi och egen offentlig sektor som finansieras av skatter som landet självt klarar av att driva in? Med detta som utgångspunkt behöver Sverige i framtiden lägga en större vikt vid förhandlingar i internationella skatteavtal med utvecklingsländer, i syfte att undvika dubbelbeskattning, där vi tydligare ställer krav på en viss standard på skattemyndighetens funktionsduglighet i fråga om att driva in skatter för att avtalet ska undertecknas.

Sveriges politik för skatteavtal behöver både stärka exportindustrins konkurrenskraft och ställa krav på att utvecklingsländer ökar sin självständighet i fråga om den egna beskattningskapaciteten.

Detta bör regeringen se över.

6. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (S, MP)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Patrik Björck (S), Mathias Tegnér (S), Annika Hirvonen (MP) och Peder Björk (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) och
2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 11 och
avslår motionerna
2023/24:78 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 3,
2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,
2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S),
2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M) och
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Inom flera branscher på den svenska arbetsmarknaden tvingas allt fler arbetstagarare att starta eget för att få arbete, och det trots att de arbetar mot ett och samma företag och utför samma arbetsuppgifter som en vanlig anställd. Detta gör att arbetsgivaren kommer undan en mängd skyldigheter, bl.a. sociala avgifter och skattebetalningar. Dessa får i stället den ofrivilliga egenföretagaren eller innehavaren av godkännande för F-skatt själv betala. Detta kan användas för att kringgå det svenska systemet där kollektivavtal sluts mellan jämnstarka parter på arbetsmarknaden. Med ett påtvingat godkännande för F-skatt tappar arbetstagararen en mängd rättigheter och försvagas i förhållande till arbetsgivaren som denne är helt beroende av för sin försörjning. En egenföretagare omfattas inte heller av anställningsskydd, andra arbetsrättsliga lagar eller rätt till semester. Med s.k. falska egenföretagare skapas en parallell arbetsmarknad där varken arbetsrätt eller kollektivavtal gäller, där villkoren är mycket sämre och där inkomsterna är låga. Det finns ingen som tjänar på detta förutom oseriösa företag som utövar illojal konkurrens. Skatteintäkterna blir lägre, arbetsvillkoren försämras och seriösa företag som tecknar kollektivavtal och tar ansvar för arbetstagararna riskerar att konkurreras ut. Även om det är uppenbart att en egenföretagare i själva verket borde betraktas som en anställd, arbetar under någon annans ledning, följer strikta arbetstider och inte tillhandahåller något eget material eller egna maskiner, är denne inte automatiskt anställd i arbetsrättslig mening. Om egenföretagaren i allt väsentligt är att jämställa med en anställd är det först när individen driver fallet till domstol som det blir aktuellt att pröva frågan om

det är en falsk egenföretagare som borde ha samma rättigheter som en anställd. I den beroendeställning som en ofrivillig egenföretagare är i i förhållande till sin arbetsgivare är det många som varken vågar eller har ekonomiska möjligheter att starta en rättsprocess med den överhängande risken att förlora sitt arbete. Det har, efter de förändringar av lagstiftningen som genomfördes 2009, blivit enklare att bli beviljad godkännande för F-skatt, eftersom kravet på flera uppdragsgivare tagits bort. De problem som finns kan dock inte enbart tillskrivas de lagändringar som gjordes 2009. Förutom att antalet uppdragsgivare skulle kunna ges ett större utrymme vid prövningen skulle återkommande kontroller och kännbara sanktioner kunna vara alternativ för att förhindra att människor på den svenska arbetsmarknaden tvingas in i ovärdiga arbetsförhållanden. Den här utvecklingen bör stoppas. Risken är annars att vi får ett mer utbrett utnyttjande av människor på den svenska arbetsmarknaden där man tvingas till ett ofrivilligt företagande med alla de nackdelar som det för med sig både för den enskilde och för den svenska modellen på arbetsmarknaden. En översyn bör ske av reglerna för godkännande för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden.

Reglerna för godkännande för F-skatt har utretts och missbruksmöjligheterna ska stoppas. Skatteverket bör få bättre rättsliga förutsättningar att på ett mer effektivt sätt följa upp de personer som har godkänts för F-skatt. I vissa fall bör godkännande för F-skatt kunna tidsbegränsas, högre krav på skötsamhet bör kunna ställas och myndigheten bör få utökade möjligheter att återkalla ett godkännande vid brister och missbruk.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

7. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (V)

av Iлона Sztatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:78 av Cicie Weidby m.fl. (V) yrkande 3 och

2023/24:439 av Cicie Weidby m.fl. (V) yrkandena 6 och 7 samt

avslår motionerna

2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S),

2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M),

2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S),

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 1 och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Egenanställning är en relativt ny företeelse på den svenska arbetsmarknaden. Egenanställningsföretagens affärsidé är att ”bereda möjligheter och skapa trygghet för personer att verka som egenföretagare utan att de behöver skaffa godkännande för F-skatt och sköta den administration som är förenad med egenföretagande” (SOU 2017:24). Många av plattformsarbetarna har en egenanställning via ett egenanställningsföretag. På detta sätt behöver plattformsföretaget inte ta något arbetsgivaransvar, utan i stället fungerar egenanställningsföretaget som en form av ”arbetsgivarmålvakt” åt plattformsföretaget. Egenanställningsföretaget tar inte heller något arbetsgivaransvar för den egenanställda plattformsarbetaren, utan dess funktion är enbart att betrakta som en administrativ lösning. Många av de plattformsarbetare som har en s.k. egenanställning saknar godkännande för F-skatt samtidigt som de kontinuerligt utför arbete åt plattformsföretag under anställningsliknande förhållanden. Dessa plattformsarbetare är därmed att betrakta som falska egenanställda eller falska egenföretagare. Jag anser att det bör krävas godkännande för F-skatt för att få en egenanställning. Man ska inte kunna bli egenanställd om man samtidigt, enligt Skatteverkets regler, inte kvalificerar sig för att bli godkänd för F-skatt. Egenanställning ska inte förekomma i arbeten där arbetstagaren inte kvalificerar sig för att bli godkänd för F-skatt. Det bör ställas krav på godkännande för F-skatt vid egenanställning.

Det ska krävas mer än en uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt – detta för att värna arbetstagarbegreppet och arbetsrätten. Ett rimligt formulerat uttryckligt krav på fler än en uppdragsgivare skulle minska risken för att arbetsgivare tvingar anställda att starta företag enbart i syfte att sänka arbetsgivarens arbetskraftskostnader. I vissa speciella fall ska det räcka med att ha en uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt. I sådana fall ska det finnas en s.k. lokal överenskommelse mellan arbetsgivare och avtalsbärande fackförbund.

Det är viktigt att framhålla F-skattens roll som skydd för den enskilda konsumenten. Den som anlitar en uppdragstagare som är godkänd för F-skatt behöver inte göra något skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter på ersättningen. Om en oseriös uppdragstagare blir godkänd för F-skatt kan detta utnyttjas i syfte att försvåra upptäckten av svartarbete. I dag gäller ett godkännande av F-skatt tills vidare. För att begränsa fusk bör ett tidsbegränsat godkännande av F-skatt införas. Tidsbegränsningen ska avse både begränsat och obegränsat skattskyldiga och gälla uppdragstagare som debiterar under en viss summa i skatt.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det jag anfört ovan.

8. F-skatt och näringsverksamhet, punkt 5 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motionerna

2023/24:78 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 3,

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S),

2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M),

2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S) och

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Det är individer och företag, inte det offentliga, som skapar och utvecklar en nationell ekonomi som ger förutsättningar för en stark välfärd. Det finns inget egenvärde i att ta ut skatt, förutom i vissa fall punkt- och miljöskatter. Skatternas syfte är att finansiera det offentliga åtagandet. De skatter som tas ut ska vara lätta att förstå, uppmuntra människor att arbeta, göra det enkelt att starta och driva företag och vara styrmedel för att bygga ett mer hållbart och klimatsmart samhälle. Sverige har i dag en modell med preliminärskatt för företag, både för aktiebolag och för enskilda firmor, som bl.a. innebär att nystartade företag under det första året måste uppge en förväntad vinst, redan innan de börjat tjäna pengar. Det är självklart svårt att uppskatta vad vinsten kommer att uppgå till när verksamheten inte har kommit igång. Många företagare uppskattar vinsten till ett felaktigt belopp eftersom intäkterna och utgifterna kan fördela sig väldigt olika över året. Preliminärskatten kan innebära att företagaren tvingas betala skatt med redan beskattade medel, vilket hämmar likviditeten i bolaget och minskar utrymmet för investeringar. Systemet behöver ses över så att företag inte ska behöva betala skatt i förskott.

Detta bör regeringen se över.

9. F-skatt för underentreprenörer, punkt 6 (V, MP)

av Ilona Szatmári Waldau (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 8.

Ställningstagande

I dag ställs det krav på att företag som utför arbeten i Sverige som ger rätt till rotavdrag ska vara godkända för F-skatt. Detta krav gäller dock inte de underentreprenörer som ofta anlitas för att utföra rotarbetet. Detta skapar utrymme för missbruk och fusk. Vi anser att reglerna bör ändras så att det införs krav på att även underentreprenörer ska ha giltigt godkännande för F-skatt för att rotavdrag ska utbetalas.

Detta bör regeringen se över.

10. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 7 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 5 och 7 samt
avslår motion
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 7 och 10.

Ställningstagande

Rättssäkerheten i skattemål bör stärkas. Skattetillägg kan drabba enskilda näringsidkare på ett orimligt sätt. För att upprätthålla förtroendet för rättsstaten är det viktigt att hitta vägar för att undvika att sådana situationer uppstår. Det handlar om gränsdragning i lagstiftningen. De villkor som gäller ska också uppfattas som legitima av medborgare och företagare.

Vi vill tillsätta en utredning för att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras. I utredningen ska en utvärdering göras av om det skatterättsliga företrädaransvaret fungerar på ett tillfredsställande sätt. Utvärderingen bör också belysa om gränsdragningen mellan seriösa och oseriösa företagare i lagstiftningen är rätt avvägd.

I samband med skattemål tvingas normalt företag att i förväg, innan dom meddelas, betala rättegångskostnaderna för de mål de är part i. Detta kan vara betungande och ibland katastrofalt för ett företag och leda till att anställda

förlorar sina arbeten. Vi menar att regelverket behöver ses över så att ersättning kan betalas ut för dessa rättegångskostnader tills dess att dom har meddelats alternativt att rättegångskostnaderna betalas in först efter att rättsläget har klarlagts. En utredning bör få i uppdrag att ta fram ett väl avvägt förslag om ersättningens storlek, lämplig tid för hur länge ersättning ska betalas ut och hur utformningen ska göras för att systemet inte ska kunna missbrukas.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

11. Skattebeslut och rättssäkerhet i skattemål m.m., punkt 7 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 7 och 10 samt
avslår motion
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 5 och 7.

Ställningstagande

Företrädaransvar innebär att en person som är legal eller faktisk företrädare för ett bolag kan bli personligt betalningsansvarig för bolagets obetalda skatter och avgifter. Tillämpningen av dagens regelverk har fått omfattande kritik från såväl akademi och näringslivsorganisationer som företagare. Kärnan i kritiken är att tillämpningen av reglerna i stort sett innebär ett närmast strikt ansvar och att bedömningen av de subjektiva rekvisiten (uppsåtliga och grov oaktsamhet) är alltför mekanisk. Detta riskerar att leda till att livsdugliga företag försätts i konkurs i onödan och innebär samtidigt negativa konsekvenser för möjligheterna att rekrytera styrelseledamöter till mindre bolag. Den utredning om företrädaransvaret som lämnades under 2020 (SOU 2020:60) lyfte fram bra förslag, men de går som helhet inte tillräckligt långt. Betänkandet måste därför ses som en utgångspunkt att bygga vidare på. Regeringen bör ta fram ett förslag på ny lagstiftning som utökar rådrumsregeln och ger ett större utrymme för en tillämpning av regeln om befrielse från betalningsskyldighet.

Alla har rätt att få sin sak prövad i domstol när ett myndighetsbeslut har gått dem emot. När det kommer till bl.a. skattemål är dock processkostnaden en faktor som inte minst små företag behöver överväga innan de fattar beslut om huruvida de ska överklaga ett betungande beslut. Vid bifall till överklagandet får den enskilde i stort sett aldrig full ersättning för sina

rättegångskostnader i skattemål. Företagare kan inte anses vara jämbördiga med Skatteverket och enskilda företagare ska inte behöva avstå att överklaga för att en kostnadskalkyl visar att det till slut kanske inte är värt processen. Regeringen bör därför skyndsamt tillsätta en utredning med uppdrag att återkomma med förslag på en rättvisare och rättssäkrare reglering av ersättning för processkostnader i skattemål.

Detta bör regeringen se över.

12. Delningsekonomin, punkt 8 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7 samt

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 10.

Ställningstagande

Utvecklingen på det digitala området har skapat nya vägar för privatpersoner och företag att dela, hyra ut och byta tillgångar med varandra. Delningsekonomin växer och med det skapas nya förutsättningar för ett mer resurseffektivt samhälle – trots att politiken snarare försvårar och komplicerar än skapar förutsättningar. Det bör utredas hur regler på skatteområdet kan förändras för att förenkla för den växande delningsekonomin. Ett sätt vore att definiera delningsekonomi som en ekonomisk aktivitet som understiger ett visst belopp och att verksamhet som överstiger detta belopp klassas som professionell. Det skulle öppna för förenklade skatteregler för de privatpersoner som vill dela, hyra ut och byta tillgångar med varandra. Det bör även utredas om det kan ställas krav på plattformarna att redovisa intäkter och betala in skatt för sina användare för att förenkla och minska riskerna för privatpersoner.

Delningsekonomin är ett välkänt faktum i dag men var okänt för bara något decennium sedan. Den digitala utvecklingen i samhället har möjliggjort en ny form av handel och utbyten som det inte togs någon hänsyn till vid utformningen av skattesystemet. Det är därför möjligt att det finns hål i lagstiftningen som innebär att skatt inte betalas in på ett korrekt sätt och att regelverket kring delningssituationer ibland kan uppfattas som att det inte är anpassat till dagens nya förutsättningar.

För att möta utvecklingen behöver en utredning, med ledorden, förtydligande och förenkling se över hur skattereglerna för delningsekonomin kan förbättras.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

13. Skatte- och avgiftskontroll m.m., punkt 9 (S, MP)

av Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Patrik Björck (S), Mathias Tegnér (S), Annika Hirvonen (MP) och Peder Björk (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15 och avslår motionerna

2023/24:110 av Margareta Cederfelt (M),

2023/24:554 av Sten Bergheden (M),

2023/24:1628 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 6,

2023/24:1822 av Anne-Li Sjölund (C),

2023/24:2057 av Anna Wallentheim m.fl. (S) och

2023/24:2199 av Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M) yrkande 1.

Ställningstagande

Skattefusk och ekonomisk brottslighet är mycket allvarligt. Utöver att det tar resurser från det gemensamma vet vi att de kriminella gängen kan finansiera sin verksamhet genom olika typer av skattefusk, välfärdsbrottslighet och annan ekonomisk brottslighet. Det är oacceptabelt och varje sådant kryphål ska täppas till. De kriminella gängen ska bekämpas med samhällets fulla styrka.

Skattefusk och ekonomisk brottslighet är systemhotande i flera avseenden. Att vissa flyr från sitt ansvar att betala skatt leder till att övriga behöver bidra mer. Misstanken om att andra smiter undan från att betala skatt riskerar att minska legitimiteten och den generella betalningsviljan. Fusk snedvrider konkurrensen och skapar ogynnsamma förutsättningar för seriösa företagare som gör rätt för sig. Skatteundragande och skatteflykt ska därför kraftfullt motverkas. Det är därför motiverat att förstärka myndigheternas anslag i detta avseende. Välfärdsbrottslighet är andra sidan av samma mynt. Offentligt ägda företag ska givetvis föregå med gott exempel.

Reglerna om personalliggare har utvidgats. Arbetsgivardeklarationer på individnivå har införts. Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp har införts, och med det ett krav på registrering av utländska arbetsgivare som har anställda i

Sverige. Den som är skyldig att göra skatteavdrag ska registreras som arbetsgivare hos Skatteverket. Fler steg för att använda systemets fulla potential behöver tas. Mer behöver göras för att motverka svartarbete och arbetslivskriminalitet. Den utredning som just nu arbetar med ett brett mandat behöver komma fram med ytterligare åtgärder. Steg för steg ska vi få svartarbetet att upphöra. Den svenska arbetsmarknadsmodellen ska upprätthållas. Därför måste åtgärderna mot arbetslivskriminalitet skärpas och utökas. Det är mycket angeläget för att stoppa utnyttjandet av människor på svensk arbetsmarknad och för att sätta stopp för snedvridningen av konkurrensen i näringslivet där seriösa företagare riskerar att slås ut av kriminella.

Det ska vara ordning och reda på vilka som bor i Sverige. Vårt välfärdssystem kräver att det finns korrekta uppgifter om de människor som lever i landet. Det är en förutsättning för att bekämpa brott såsom arbetslivskriminalitet. Viktiga verktyg för att motverka utnyttjande av människor eller vår välfärd är en ändamålsenlig folkbokföring och pålitliga uppgifter som lämnas till våra myndigheter. Den socialdemokratiskt ledda regeringen genomförde en lång rad åtgärder för att stärka kontrollen och förbättra kvaliteten i folkbokföringen. Det arbetet måste fortsätta.

Reglerna om skattetillegg har skärpts. Men skatteflykten söker ständigt nya vägar, och jämna steg krävs för att minska skatteundandragande. När skatteflykten är internationell måste arbetet för att motverka den också bedrivas globalt. Ett stort antal steg i det arbetet har tagits. Det EU-gemensamma arbetet för att sätta press på jurisdiktioner med skadliga skatteregimer har försetts med skarpa motåtgärder vid transaktioner med företag i de jurisdiktionerna. EU:s granskning av dolda statsstöd till internationella jättekoncerner är betydelsefull. Skatteavtal har sagts upp när de lett till icke-beskattnings i stället för att motverka dubbelbeskattnings. De globala techjättarna ska inte ges möjlighet att undvika att betala skatt utan måste bidra utifrån sin bärkraft och beskattas där värdena skapas i stället för där skatten är lägst. Vi är däremot motståndare till att flytta beskattningsrätten från innovationsländer till marknadsländer. Det skulle urholka skatteintäkterna för länder som likt Sverige bygger sitt välstånd på att investera i människor och kunskap i stället för att konkurrera med lägre skatter och löner. Det internationella informationsutbytet mellan skattemyndigheter ökar och gäller nu även land-för-land-rapporter.

En särskild utredare tillsattes under våren 2022 för att lämna förslag på ett system för en effektiv kapitalbeskattnings av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalslutande stat. Syftet var att dessa personer ska kunna beskattas för kapitalvinster som har upparbetats i Sverige. Uppdraget skulle ha redovisats i februari 2024, men regeringen har lagt ned utredningen. Behovet av en modern lagstiftning och effektivare regelverk kvarstår och det arbetet måste prioriteras.

Reglerna om godkännande för F-skatt har utretts och missbruksmöjligheterna ska stoppas. Skatteverket bör få bättre rättsliga förutsättningar att på ett mer effektivt sätt följa upp dem som har godkänts för F-skatt. I vissa fall bör godkännande för F-skatt därför kunna tidsbegränsas, högre krav på skötsamhet bör kunna ställas och myndigheten bör få utökade möjligheter att återkalla ett godkännande vid brister och missbruk.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

14. Personalliggare, punkt 10 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del och

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 och

avslår motionerna

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 16,

2023/24:602 av Sten Bergheden (M),

2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C) yrkande 9 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Personalliggare infördes för att motverka illegal arbetskraft, men också som verktyg mot lönedumpning. Personalliggare ska föras av den som bedriver verksamhet inom branscherna bygg, fordonsservice, frisör, kropps- och skönhetsvård, livsmedels- och tobaksgrossist, restaurang och tvätterier. Skatteverket gör oannonserade kontroller och de kontrollavgifter som Skatteverket kan kräva vid upptäckt av felaktigheter i personalliggaren uppfattas som stelbenta och tar ofta inte hänsyn till ofrivilliga fel eller uppsåtliga fel. Många i de olika branscherna upplever systemet som betungande och tycker att det tar mycket tid i anspråk. Små och medelstora företag som lyckas växa skapar de flesta nya arbetstillfällena i Sverige i dag och en sund politik måste utgå från att möjliggöra tillväxt i dessa företag. Vi behöver därför utreda systemet med personalliggare och dess effektivitet när det gäller att beivra skatteundragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum.

Detta bör regeringen se över.

15. Personalliggare, punkt 10 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 16 och

avslår motionerna

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del,

2023/24:602 av Sten Bergheden (M),

2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C) yrkande 9,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

I dag finns möjligheter till skatteavdrag för kostnader vid renovering, ombyggnad och tillbyggnad i egna hem och bostadsrättslägenheter (s.k. rottjänster). Ett av syftena med rotavdraget är att minska svartarbete. Enligt flera rapporter är dock svartarbete vanligt förekommande inom rotsektorn. Bland annat förekommer fusk med löner och sociala avgifter. För att motverka detta behöver regelverket stramas åt. Det finns i dag krav på elektroniska personalliggare på byggarbetsplatser. Från detta krav är den småskaliga byggverksamheten, såsom rotföretag, undantagen. Byggmärknads-kommissionen föreslår att det införs krav på att elektroniska personalliggare används vid en byggtjänst för vilken man ansöker om rotavdrag (Byggmärknadskommissionen 2022: Från svart till vitt – Vänd den osunda utvecklingen i byggbranschen, s. 14). Jag anser att det är ett bra förslag. Krav på elektroniska personalliggare bör införas för företag som utför byggtjänster med rotavdrag.

Företag som utför arbete för vilket rotavdrag yrkas ska ansöka om utbetalning av resterande del av arbetskostnaden hos Skatteverket. Ansökan innehåller bara uppgifter om omfattningen av avdraget, uppdragsgivarens namn och den fastighet det gäller. Byggföretaget behöver inte uppge vem eller vilka som utfört arbetet. Byggmärknadskommissionen föreslår att ett företag som begär en utbetalning från Skatteverket inom ramen för rotsystemet även ska lämna uppgift om vilka arbetstagare som har utfört arbetet. Det skulle ge Skatteverket bättre förutsättningar att upptäcka fall där svart arbetskraft använts i samband med en rottjänst. Om svart arbetskraft har använts och

kunden inte har gjort tillräckligt för att kontrollera att företaget följer gällande regelverk (Byggnadsnadskommissionen 2022: Från svart till vitt – Vänd den osunda utvecklingen i byggbranschen, s. 14) ska kunden kunna drabbas av utebliven subvention, enligt Byggnadsnadskommissionen. Jag delar kommissionens uppfattning. Företag som ansöker om utbetalning från Skatteverket inom ramen för rotsystemet ska även lämna uppgifter om vilka arbetstagare som har utfört arbetet.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det jag anfört ovan.

16. Personalliggare, punkt 10 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 4 och
avslår motionerna
2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 16,
2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 i denna del,
2023/24:602 av Sten Bergheden (M),
2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C) yrkande
9 och
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

För att upprätthålla förtroendet för skattesystemet är det avgörande att kontinuerligt arbeta med att förenkla för skattebetalarna. För mindre organisationer och företag innebär all komplicerad och tidskrävande skatteadministration en tung börda. De behöver ofta göra lika mycket som större företag men med färre resurser. Ett regelverk som är särskilt problematiskt för många företag, t.ex. för företag inom besöksnäringen och lantbruksföretag, är systemet med personalliggare. Sedan 2018 måste alla personer som bor under samma tak där det bedrivs näringsverksamhet registrera sig om de på något sätt bidrar till verksamheten. Systemet har redan utvärderats vid flera tillfällen och nu är det dags för förändring. Regeringen behöver återkomma med konkreta förslag på hur systemet med personalliggare kan förändras både för att förenkla för företagen och i syfte att minska antalet som omfattas av systemet. I ett första steg behöver utvidgningen från 2018 slopas. Regelkrånglet måste minska och här kan ny teknik bana väg för enklare system.

Detta bör regeringen se över.

17. Certifierade kassaregister, punkt 11 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 7,

2023/24:443 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 16,

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 4 i denna del och 12 samt

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 5 och

avslår motion

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 6.

Ställningstagande

Marknadsknallarna är inte många men de reser runt till landets olika marknader. Vissa marknader får hela städer att blomma upp – Jokkmokks marknad, Skänninges marknad, Kiviks marknad, Vimmerbys marknad m.fl. Marknaderna har ett historiskt arv och utgör en mötesplats och på vissa håll är det en tidpunkt på året då utflyttade kommer hem och träffar nära och kära. Det är ett problem att knallarna sedan 2014 är skyldiga att ha kvittoskrivande kassasystem som måste fungera oavsett om de har tillgång till el eller inte och oavsett om mobilnätet blir överbelastat eller inte. Dessutom ska kassasystemen tåla fukt och kyla, vilket de inte är konstruerade för. Ingen tillverkare kan i dag tillhandahålla system som lever upp till de svenska kraven. Marknaden för kassasystem som uppfyller kraven enligt det svenska regelverket är alltför begränsad för att det ska vara motiverat att utveckla sådana. Detta beror på att mer schablonmässig och förenklad beskattning av marknadsknallar är vanligt förekommande i vår omvärld.

Regeringen bör därför ta initiativ till en utvärdering av kravet på kassaregister och kvittoskrivande kassasystem för torg- och marknadshandeln i syfte att göra det möjligt för marknadsknallar att bedriva verksamhet även utan tillgång till el och datatrafik samt under svåra väderförhållanden, inte minst för att våra stora och välkända marknader har en mycket positiv inverkan på vår turist- och besöksnäring.

Regelverket kring kassaregister i hotell- och restaurangbranschen upplevs som fyrkantigt och omodernt. Alldeles för höga sanktionsavgifter tas ut för oavsiktliga småfel trots att det är uppenbart att fusk i egentlig mening inte bedrivits. I dag sker nästan inga köp med kontanter, varför det är ovanligt med svarta pengar och behovet av kassaregister kan ifrågasättas. Detta regelverk bör därför utvärderas och förenklas.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

18. Folkbokföring m.m., punkt 12 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:385 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 11 och

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 3, 4 och 8 samt

avslår motionerna

2023/24:623 av Ann-Sofie Lifvnhage (M),

2023/24:955 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1,

2023/24:986 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 26,

2023/24:1837 av Ann-Christine Frohm Utterstedt (SD) och

2023/24:2691 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 32.

Ställningstagande

Ett arbete ska genomföras för att förbereda en storskalig nationell folkräkning. Det råder stor oklarhet om hur många som faktiskt bor i Sverige. FN:s rekommendationer är att en folkräkning ska göras vart tionde år. Den senaste folkräkningen i Sverige gjordes 1990. Myndigheterna saknar kunskap om hur många personer som uppehåller sig i Sverige. Ett betydande antal individer uppehåller sig i Sverige utan att vara folkbokförda. Omkring 200 000 personer av dem som finns i folkbokföringsdatabasen är dessutom folkbokförda på fel adress och det är svårt att kontrollera antalet utan att dessa har giltiga handlingar där myndigheter kan lagra biometriska data. På grund av sekretesslagstiftning kan man dessutom inte dela relevant information om individer mellan myndigheter vilket öppnar upp för bidragsfusk. Insamling, lagring och i vissa fall delning av biometriska data mellan myndigheter är nödvändigt.

Den senaste tidens migrationspolitik har inneburit en stor oordning när det gäller vilka som uppehåller sig i Sverige. Dessutom har det varit administrativ

oordning när det gäller att dela ut samordningsnummer till personer som kommit till Sverige. För att förhindra att en person kan ha flera samordningsnummer eller att annan oordning i systemet uppstår, t.ex. att personer som fått ett samordningsnummer försvinner ur databasen bör samordningsnumren vara tidsbegränsade så att de som inte längre används för det ändamål som de tilldelades för ska kunna gallras. Därutöver bör tilldelning av samordningsnummer kräva personlig inställelse samt registrering och lagring av biometriska uppgifter i sökbara register.

Samverkan med andra myndigheter och informationsutbyte mellan olika avdelningar på Skatteverket är en förutsättning för att få ordning på samordningsnumren. För att beivra skatte- och bidragsbrott är det av väsentlig betydelse att Skatteverket kan samarbeta och samverka med relevant information både internt mellan Skatteverkets olika avdelningar och med andra myndigheter. Ett mer intensivt informationsutbyte mellan dessa hade på ett effektivt sätt i högre grad kunnat säkerställa att de resurser som utbetalas från våra välfärdssystem kommer till de som har rätt till dessa. Det behövs därför en total översyn av systemet med samordningsnummer.

Kapningar av identiteter är ett samhällsproblem som vuxit sig allt större. När företagare driver företag inom ramen för företagsformen enskild firma är det den enskilda företagarens personnummer som används mot kund. Vi anser att detta medför en risk för företagaren att få sitt personnummer kapat. Enskilda firmor bör därför ges ett organisationsnummer som inte är identiskt med näringsidkarens personnummer utan som påminner om de organisationsnummer som gäller för aktiebolag, detta för att skydda företagare från identitetsstöld.

Regeringen bör ge de för ärendet aktuella myndigheterna i uppdrag att lägga till måttet funktionsnedsättning i de stora befolkningsundersökningarna. I redan existerande insamlingar av data, som kartlägger bl.a. kön, ålder och utländsk härkomst vore det lämpligt att tillföra funktionsnedsättning som ett mått. Det skulle t.ex. vara informativt i Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar. Datainsamlingsmetoden bör anpassas efter målgruppen.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

19. Folkbokföring m.m., punkt 12 (V, MP)

av Ilona Szatmári Waldau (V) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2023/24:955 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1,

2023/24:986 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 26 och
2023/24:2691 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 32 och
avslår motionerna
2023/24:385 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 11,
2023/24:623 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 3, 4 och 8 samt
2023/24:1837 av Ann-Christine Frohm Utterstedt (SD).

Ställningstagande

Jämfört med de övriga nordiska länderna har Sverige tagit emot minst antal ukrainare som flytt kriget per capita. Till och med Island har tagit ett större ansvar i detta avseende. En kartläggning från Nordiska ministerrådet och UNHCR visar att Sverige på flera punkter ger de ukrainare som får skydd sämre levnadsvillkor än övriga nordiska länder. Dagersättningen är lägre, språkundervisningen är sämre och rätten till sjukvård är begränsad till vård som inte kan anstå, medan de i övriga länder har rätt till samma vård som medborgare. Som huvudregel ska den som kommer att bo i Sverige i minst ett år framöver folkbokföras här. Ukrainarna kommer att vara här längre än så, men enligt reglerna i massflyktsdirektivet ska de ändå inte folkbokföras här. Som folkbokförd får man ett personnummer och samma rättigheter som övriga tidigare asylsökande som fått skydd i Sverige. Det skulle ge betydligt bättre förutsättningar för gruppen att komma in i samhället och kunna känna trygghet i en extremt svår situation. Det skulle förbättra möjligheterna att komma i arbete och minska utsattheten bland den stora andel som av olika anledningar inte kommer i arbete. Skyddet enligt massflyktsdirektivet är förvisso tillfälligt, men tillfälligt skydd är huvudregeln för asylsökande i Sverige i dag. Att folkbokföras här och få en tryggare tillvaro hindrar inte på något sätt den som vill återvända till Ukraina, när så är möjligt, från att göra det. Det finns tyvärr också mycket som talar för att kriget i Ukraina kommer att bli långvarigt.

De ukrainska flyktingar som får skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet har i dag inte samma rättigheter som andra som får uppehållstillstånd i Sverige för att de är flyktingar. Vi anser att det är fel och att alla som fått uppehållstillstånd ska ha samma rättigheter när de fått skydd i Sverige. Den allra viktigaste fråga som måste lösas är frågan om folkbokföringen, men flera akuta åtgärder bör vidtas för att säkerställa en någorlunda bra tillvaro i Sverige. Den brist på rättigheter som drabbar ukrainska flyktingar jämfört med andra flyktingar som får skydd i Sverige har sin grund i att de ukrainska flyktingarna inte blir folkbokförda. Detta beror på att det för att bli folkbokförd krävs att man förväntas bo i Sverige i minst ett år. Det krävs alltså ett år och en dags uppehållstillstånd för att folkbokföras. Ukrainarna beviljas uppehållstillstånd i exakt ett år. Regelverket borde förändras så att personer som beviljas uppehållstillstånd i exakt ett år ska folkbokföras.

Vi anser att regeringen snarast bör återkomma med förslag som innebär att de som flytt kriget i Ukraina och fått skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige ska få folkbokföras här.

Detta bör regeringen se över.

20. Skyddade personuppgifter, punkt 13 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6 och avslår motionerna

2023/24:651 av Kadir Kasirga (S),

2023/24:837 av Mikael Larsson (C),

2023/24:1396 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3 och 6,

2023/24:1678 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 7,

2023/24:2389 av Kjell-Arne Ottosson (KD),

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 32,

2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkandena 10 och 41,

2023/24:2532 av Markus Wiechel (SD) och

2023/24:2588 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Uppgifter om var en person är folkbokförd kan vara särskilt känsliga för vissa personer som arbetar på myndigheter. Det handlar om myndigheter som sjukvården, polisen, Skatteverket, socialtjänsten och Migrationsverket. Inte sällan sker hot mot kommunernas socialsekreterare eller handläggare på Migrationsverket. Även andra personer som t.ex. lever under hot från en tidigare partner eller från ett hedersförtryck är ofta i riskzonen för att bli utsatta för våldsamma handlingar. Alla dessa personer och situationer kräver en ökad grad av skydd för personens identitet. Regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter bör ses över för att förbättra förutsättningarna för att förhindra brott.

Detta bör regeringen se över.

21. Skyddade personuppgifter, punkt 13 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 32,
2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkandena 10 och 41 samt
2023/24:2588 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motionerna

2023/24:651 av Kadir Kasirga (S),

2023/24:837 av Mikael Larsson (C),

2023/24:1396 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3 och 6,

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 6,

2023/24:1678 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 7,

2023/24:2389 av Kjell-Arne Ottosson (KD) och

2023/24:2532 av Markus Wiechel (SD).

Ställningstagande

En person som lever med skyddad identitet bör också ha möjlighet att driva företag och engagera sig i näringslivet. Det finns många exempel på personer, t.ex. våldsutsatta kvinnor, som med både stöd i lag och stöd från myndigheter har skyddad identitet. Dessa personer kan inte vara utestängda från möjligheten att driva företag eller sitta i bolagsstyrelser. I dag finns dock hinder för detta. Enligt sekretessgruppen hos Skatteverket kan man inte ha sekretess hos Bolagsverket. Det gör det möjligt att söka på personnummer och få information om i vilka bolag en person har styrelseuppdrag. Bolagens adresser kan då avslöja i vilken region personen med skyddad identitet befinner sig, vilket innebär stora risker för den enskilde. Det är motiverat med dessa regler men olika möjligheter bör utredas så att inte t.ex. våldsutsatta kvinnor utestängs från en karriär i näringslivet.

Om det är klarlagt att en förälder utsatt personer i familjen för våld eller andra kränkningar, är det en brist i omsorgs- och föräldraförmågan. Delad vårdnad, umgängesrätt och medling är bra men förutsätter ett jämlikt maktförhållande och någon delad vårdnad, umgängesrätt eller medling bör inte beviljas när det förekommer våld i relationen. I de fall det finns en risk för framtida våld, hot eller fridskränkningar ska den person som riskerar att göra sig skyldig till sådana handlingar inte heller ha del i vårdnaden. Myndigheterna ska inte medverka till våld efter det att den våldsamma relationen tagit slut. I regelbundna processer om vårdnad och prövning om umgänge utan slut, kan

makt och kontroll fortsätta att utövas mot den våldsutsatte med hjälp av myndigheterna. Det är särskilt besvärande för de som lever gömda med skyddade personuppgifter eftersom varje provningstillfälle ökar risken att myndigheterna röjer personuppgifterna. Vi anser att systemet för personer med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder bör ses över.

Jämställdhetsmyndigheten har i sin rapport Att leva med skyddade personuppgifter slagit fast en mängd åtgärder för att stärka rättigheterna för gömda kvinnor. Nu är det dags för handling. Situationen ska inte underlättas, den ska upphöra. Kvinnor som tvingas att leva gömda ska inte behöva stå för kostnaderna och deras vardag ska så snabbt som möjligt återgå till det som vi andra människor tar för givet, nämligen ett liv fritt från våld. Kvinnors fundamentala mänskliga rättigheter åsidosätts när våldsamma mäns rörelsefrihet ofta väger tyngre än kvinnors och barns trygghet och säkerhet. I dag kan mannen söka upp kvinnans vistelseort när ett kontaktförbud upphör. Det saknas möjlighet att ansöka om utvidgat kontaktförbud när kvinnan har skyddade personuppgifter eller skyddad folkbokföring eller lever gömd. Den pågående utredningen om en översyn av kontaktförbudslagstiftningen verkar inte ta upp frågan om kvinnor själva ska kunna ansöka om kontaktförbud eller förlängt kontaktförbud något som vi anser måste tas om hand av utredningen. Det finns exempel där kommuner har tvingats att lämna information om huruvida en gömd kvinna arbetar inom kommunen eller inte, trots att kvinnan haft skyddad identitet. Offentlighetsprincipen väger tyngre än kvinnans rättssäkerhet. Detta måste ändras. Kunskapsbristen är stor bland myndigheter och organisationer om situationen för kvinnor som tvingas att leva gömda, vilket framgår med tydlighet av Jämställdhetsmyndighetens rapport Skyddade personuppgifter – Oskyddade personer. Rekommendationerna från rapporten måste omhändertas omgående.

Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med det vi anfört ovan.

22. Folkbokföring av barn på två adresser, punkt 14 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2481 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Om vårdnadshavarna inte delar bostadsadress bör myndighetspost och meddelanden från exempelvis förskola och skola alltid skickas till båda

vårdnadshavarna för att säkerställa insyn. I dag skickas sådan post bara till den förälder hos vilken barnet bor trots att båda föräldrarna är vårdnadshavare. Det är inte rimligt att en vårdnadshavare ska vara beroende av att den andra vårdnadshavaren lämnar information. Att myndighetspost, post från hälso- och sjukvård, förskola, skola m.m. kommer till båda vårdnadshavarnas kännedom kan också främja en bättre dialog och ett bättre samarbete mellan föräldrarna kring barnet.

Detta bör regeringen se över.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:78 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör ställas krav på F-skatt vid egenanställning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:110 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att avskaffa taxeringsvärdet för fastigheter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:193 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att korta handläggningstiderna vid bouppteckning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:229 av Hans Eklind och Yusuf Aydin (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och presentera den faktiska lönen, lön plus löneskatter, för statsförvaltningens anställda på lönebeskedet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur delningsekonomin kan främjas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur det kan ställas krav på plattformar som handhar uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:385 av Magnus Persson m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga till parametern funktionsnedsättning i de stora befolkningsundersökningarna och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:439 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska krävas flera uppdragsgivare för att godkännas för F-skatt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsbegränsad F-skatt och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett krav på att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att rotavdrag ska utbetalas och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på elektroniska personalliggare bör införas för företag som utför byggtjänster med rotavdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:443 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera systemet med personalliggare och kassaregister i hotell- och restaurangbranschen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av marknadsknallarnas förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:554 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till rättvisa skattekonton där tillgångar respektive skulder som understiger 100 kronor inte vare sig betalas ut eller betalas in under året och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:602 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn och om möjligt slopa kravet på personalliggare i mindre företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:623 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa biometrisk identifiering vid utfärdande av personnummer/samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:644 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det kan förtydligas vilka skatter, moms och avgifter som betalas på lön och köpta varor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:651 av Kadir Kasirga (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att anställda inom Sis får skyddade personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:747 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att redovisa arbetsgivaravgifter på lönespecifikationer och slutskattsedel och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:827 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snabba på skattebeslut utan karenstider och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:837 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bedrägerier med personnummer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:934 av Linus Lakso m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stoppa skatteflykten och införa offentlig land-för-land-rapportering och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:955 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra regelverket så att ukrainska flyktingar ska folkbokföras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:986 av Tony Haddou m.fl. (V):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att de som flytt

kriget i Ukraina och fått skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige ska få folkbokföras här snarast och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1125 av Helena Storckenfeldt och Lars Püß (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av ändringar i skatteförfarandelagen om att arbetsgivardeklarationen för varje betalningsmottagare även ska innehålla uppgift om arbetsgivaravgiftens belopp och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1315 av Fredrik Olovsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nytt skatteavtal med Portugal och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1323 av Fredrik Olovsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nytt skatteavtal med Grekland och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1396 av Ann-Sofie Alm (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att skyddade identiteter för brottsoffer för hedersbrott ska vara livslånga och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att socialtjänsten sekretessbelägger identiteten på brottsoffret i ärenden vid misstanke om hederskultur och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1411 av Josefin Malmqvist (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om det ska framgå tydligt av deklarationen vad skattepengarna gått till och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om det ska framgå tydligt av deklarationen vilka totala skatter som betalats, inklusive arbetsgivaravgift och schablon för konsumtionsskatter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:1412 av Marie-Louise Hänel Sandström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur osynliga skatter kan synliggöras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1628 av Niels Paarup-Petersen (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skatteverket inte ska invänta deklarationen innan det ageras mot

svartjobb och fusk gentemot Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1633 av Rickard Nordin och Niels Paarup-Petersen (båda C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kraven på personalliggare för familj och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1655 av Per Söderlund m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde verka för att öka skattetransparensen på lönebesked, slutskattebesked och konsumentkvitton och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda systemet för personalliggare med dess effektivitet när det gäller att beivra skatteundandragande samt hur den administrativa bördan för företagare ska kunna hållas till ett minimum, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga en total översyn av folkbokföringen för att minimera folkbokföringsfel och effektivare kunna stävja brottslighet samt initiera en folkräkning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en total översyn av systemet med samordningsnummer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att se över hur rättssäkerheten i skatterättsliga processer kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att se över regelverket för skyddade folkbokföringsuppgifter för att förhindra brott och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att se över regelverket för skattemål så att rättegångskostnader betalas in efter att dom blivit klarlagd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om enskilda firmor ska ges ett organisationsnummer som ej är identiskt med näringsidkarens personnummer i syfte att motverka id-kapning och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör fortsätta arbetet med förenklad digital deklaration för företag och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde överväga att utreda skattevillkoren för delningsekonomi och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förstärka arbetet med de bilaterala skatteavtalen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1656 av Per Söderlund m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde öka skattetransparensen på lönebesked och konsumentkvitton och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1678 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att kartlägga hur ofta personer som lever med skyddade uppgifter får sina uppgifter röjda och hur det ska förhindras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1706 av Mattias Ottosson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna vid F-skatt så att de inte missbrukas av oseriösa arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1714 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur hästnäringens betydelse för Sverige kan förtydligas till Skatteverket och också påtala att den ofta innefattar viktiga småföretagare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:1822 av Anne-Li Sjölund (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att höja gränsen för föreningars skyldighet att lämna kontrolluppgift och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1833 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för F-skatt i syfte att motverka löne- och villkorsdumpning på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1837 av Ann-Christine Frohm Utterstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning om ett regelverk där det regleras hur många personer som tillåts folkbokföra sig i en specifik bostad i förhållande till bostadens storlek och antal rum, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:1995 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att införa liknande begränsningar för påminnelseavgifter för statliga myndigheter som de som gäller för företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2057 av Anna Wallentheim m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2110 av Jesper Skalberg Karlsson och Anna af Sillén (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Skatteverket i uppdrag att stärka informationen om jobbskatteavdragens positiva effekter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Skatteverket i uppdrag att stärka informationen om arbetsgivaravgiftens storlek för löntagare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2199 av Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över Skatteverkets möjligheter att motverka skattefusk i form av olaglig arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2201 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sätta upp riktlinjer för hur lång handläggningstid Skatteverket får ha för en normal bouppteckning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2239 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att kunna göra en frivillig extra skatteinbetalning och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2271 av Carl Nordblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra det obligatoriskt för alla arbetsgivare att specificera arbetsgivaravgiften på lönespecificationerna för alla anställda och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2389 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personnummer inte ska vara en offentlig handling och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen om hantering av preliminärskatt bör utredas i syfte att ändra på regelverk kring förtida inbetalning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den allmänna löneavgiften bör separeras från arbetsgivaravgiften och definieras som en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter som företagen betalar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på undantag och förenklingar i systemet med personalliggare i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag på ny lagstiftning kring företrädaransvaret och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ersättningen för processkostnader i skattemål och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2481 av Martina Johansson m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndighetspost och information ska skickas till båda vårdnadshavarna till ett barn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten för människor med skyddad identitet att driva företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över systemet för personer med skyddade personuppgifter och andra skyddsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten för människor med skyddad identitet att driva företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2525 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bokföringshjälp till småföretagare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att småföretagare ska få en förenklad deklarationsprocess och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en bokföringstjänst kopplad direkt till Skatteverket och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagare som lämnat in felaktiga eller försenade uppgifter enbart ska beläggas med administrativ avgift om felet inte begåtts uppsåtligt eller för egen vinnings skull och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid torghandel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvisare hantering av kassaregister vid fäbodverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2527 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare redovisa mervärdesskatt för konsumenter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa socialavgifter i arbetstagares inkomstdeklaration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa socialavgifter på lönebesked och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheter att i samband med slutskattebeskedet redovisa hur inbetald skatt fördelats på olika utgiftsområden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2532 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare skydda privatpersoners känsliga uppgifter från offentligheten och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2588 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kunskapen hos myndigheter som kan komma i kontakt med kvinnor som lever gömda samt om att förändra lagstiftningen så att kvinnor som lever gömda inte ska behöva riskera att röja sin identitet på grund av offentlighetsprincipen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2645 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta förutsättningar för kontroll i F-skattesystemet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka arbetet mot skattefusk och skatteundandragande och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2691 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som flytt från Ukraina och omfattas av massflyktsdirektivet ska omfattas av samma regler som asylsökande som beviljas uppehållstillstånd och folkbokföras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.